

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА V • БРОЈ 85. • 10. ЈУЛ 1976.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ЈУЛУ И БОРЦУ

С ПОРО КАПЉЕ ДАН на камену. У ошtroј бодљи Ловћена, у ждријелу голог крша. Капље зној дана и крај сунца које урличе у мрежи рата. На расјеченим уснама дјечака трепти крвава суза, на поломљеним прозорима шкрипти вјетар, мајке су престале да буду само мајке — млијеко се расточило на камену, и сви смо упили крв и душу ратника, борца, човјека!

Ми смо уписаны у дубоким браздама камења. Камен боде, камен пркоси вјетру, киши и свима! Камење је било крваво, рањено, уздрхтало од почињења, Јер, сунце је пољако умирало помијешано с крицима и сузами неба, вода и људи. Сви смо били сједињени у црну мрежу рата, стегнути ланцима фашизма а рат се пролио на лицу земље црвене од умирања сунца, људи и свијета.

Засвијетлиле су очи! Из потамњеле школке полетјела је птица немира! Камење се успаничило, пижесак је прскао док се сунце поново рађало у очима! А песница, чврста, велика и мокра пробила је небо. Оно се распљајало између прстију и цијепало на уснама; свијет се узнемиро од црвених лептира који су расли из камења.

Јул је пламтио! Укристале су се змије ватре и шириле модри дим из свог ждријела! Магла се гужвала на лицима бораца. У првом поклучу, у лету који је будио дах запјенуши воду, узнемирених планина и црвеног камења престали смо да живимо само за себе. Поново смо се родили и борили се, грцали и носили своје срце на длани, а земљу из које смо источени — у срцу, у сваком погледу, трептају, у свакој капљици времена! Јул је горио, текла је крв, и пјесма у крви. Потекла је ријека немира, борбе, одрицања и љубави! У нама живе јулске ватре и љубав будућности! Чујте пјесму камена и одјек подобре у нашим грудима. Цвијет слободе израстао је из наших очију и из пожара јула!

Слободо, сунце је на нашем длани, а срећа у дубини срца које смо дали Т е б и!

П ОЗНАЈЕМ ТЕ БОРЧЕ ПО ШИРОКИМ, испрецијецијам и дугачким трговима дланова. По очима, модрим језерима Дурмитора, бјеличаштоплавим съњевима Алпа, сивим артеријама градова, зеленом и бујном косом Козаре, хуком Неретве, цвркотом Јадрана, по очима те познајем и знам да си ти борац. Борац за слободу!

Твоји су дланови горели у крви, сузама, у млијеку и сржи земље. Твоје очи су биле љепше и сјајније од голог немирног сунца, њежне, храбре и пткосне као дивљи, чудесни и смјели голубови зијезда.

И први си дигао пушку и песницу, подигао их високо и појурио у загрљај рата. Све си чуо и видио: како туче полидјеле мајце док горе киће, шиме и људи; ријеке су биле рањене, а крик обезглављење дјеше, тај нијеми, дубок крик као убод игле, утијајо се у тебе, и ништа ниси заборавио.

Земља се колутала, прскала на твојим уснама, млијеко земље се разливало по твојим грудима, ти си представљао њен дио, капљицу њене свесмоћи. И бодио си се док су кише падале. Кише рафала, мржње, крви, суза, јаука, пркоса, борбе, напора, грчја, смрти и слободе! Борче, волимо те! Борче, у срцу остаје вјечно сјећање на немирне ријеке твоје крви, твог срца и твоје борбе. Борче, утији сву нашу љубав и знај да си увијек млад. Јер, твоји дланови чувају зеленило слободе а твоје очи су заљубљене у зијезде будућности.

Мира ГРЕГОВИЋ

Дан борца свечано прослављен

Дан борца, 4. јул, свечано је прослављен у свим мјестима наше Републике. У оквиру централне прославе на Ивановим Коритима, одржан је Шести сусрет резер- вних војних старјешина „Братство-јединство 76“.

Уочи празника Општински одбор СРВС Будва био је домаћин делегацији резервних војних старјешина Косова.

ДАН НАД ДАНИМА

Тридесет и пет година
дијели нас од 13. јула
1941., када је, у једном
од најтежих тренутака у својој
побједама украпеној историји,
приморски народ започeo борбу у име људског
достојањства и за златну слободу. Голорук, али не обезглављен, већ на челу с Комunistичком партијом Југославије и другом Титом ко-

ји је девет дана прије тог
дана над данима позвао све
народе наше земље у одлу-
чини бој.

Од тог дана — међаша, па
све до краја рата, и све до
данас, и у недоглед у буду-
ност, херојство и покртво-
ваше Титових бораца на-
дахњивали су, на дахњију и на-
дахњивање поробљене и об-
есправљене да као један чо-

Вујадиновић и Цемовић на трибини Клуба делегата

Јован Вујадиновић, члан Предсједништва ЦК СКЈ и потпредсједник Скупштине СР Црне Горе, одржао је 21. јуна у Великој сали Клуба делегата Скупштине општине Будва предавање о стању у међународном радничком покрету.

Момчило Цемовић, савезни секретар за финансије, говорио је 6. јула на трибини делегата о непосредним заједницама у борби за економску стабилизацију. Претходног

дана он је присуствовао проширенoj сједници Извршног одбора СО Будва на којој га је предсједник Извршног одбора Станко Гитовић у најкардим цртама информисао о најактуелним питањима друштвено-економског живота и развоја општине.

Укључују се у расправу о овим питањима, Савезни секретар за финансије говорио је о низу актуелних мјера финансијске политike Републике и Федерације.

Рођендан

У освите једног тринаестог јула запуцале су пушке, најављујући бољу сјутрашњицу. Било је то прије 35 година. Од тада, на тај дан, у знак прославе почетка велике борбе, широм наше Републике виоре заставе побједе.

У освите једног тринаестог јула, као по-
клон величанственом
празнику, родиле су се „Приморске новине“. Било је то 1972. године — на прослави у Поборима. Тога дана било је и таквих који су сумњиво вртјели глава вами, сматрајући да се неће имати доволно снаге и доволно даха. Преварили су се. Дочекан је и други тринаести јул, па трећи и че-
тврти, а ево нас пред петим. Многогаш се измијенило. Први број дијелио се само у Поборима, а овај ће оби-
рати цијelu земљу и стићи међу наше исељенике у Сједињеним Америчким Државама, и Аустралији. Из броја у број је све са-
државајући и близкији својим читаоцима. Тим путем и таквим темлом он треба и да настави да би оправдао своју изванредно важну уло-
гу у савременим друштвеним условима. Зато, када отпочнемо с тринаестојулским слављем, сјетимо се и рођендана „Приморских новина“, не због оних који би-
ју над њиховим страницима, већ ради нас чи-
талача којима ово информативно гласило о-
могућава да буду у то-
ку свих збивања.

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА КОМУНИСТА

Појачана активност у свим областима друштвено-политичког живота

Општинска конференција Савеза комуниста сумирала је једногодишње резултате активности чланства која се одвијала у оквирима актуелне политичке и друштвено-економске проблематике, а посебно на плану даљег развоја самоуправних друштвено-економских односа, јачању општепародне одбране и друштвено-самозаштите, отклањању узрока социјалних разлика, спровођењу кадровске политике, идејно-политичком уздуздану и образовању чланства, као и његовом организационом и акционом спомобљавању.

САМО ДВА РЈЕШЕЊА, А 137 ПРИЈАВА

У материјалима богатим обиљем чињеница и података о раду општинске организације Савеза комуниста и њених тијела, уједном излагању Блажка Ивановића, предсједника Општинске конференције СК, и Милана Митровића, секретара Комитета Општинске конференције, као и бројним дискусијама дата је веома исцрпна анализа рада и указано на правце даље акције. Истакнуто је да је у последњој години дана запажена појачана активност Савеза комуниста у свим областима друштвено-политичког и привредног живота комуне, што је резултат политичког и акционог јединства, како у основним организацијама тако и у општинском руководству, што је веома значајно с обзиром на стање које није било задовољавајуће.

На Конференцији је оцијењено да је враћено повјерење у Савез комуниста и да је његов ауторитет значајно порастао, што се огледа нарочито кроз акције од општег интереса које се покрећу у мјесним заједницама у којима основне организације Савеза комуниста у свакој доби могу рачунати на старо и младо.

И поред значајних резултата у нашој комуни, где је сваки седми грађанин члан Савеза комуниста, пред општинску организацију стоји добра крупни проблеми. Поменућемо само one који су доминирали на овом скупу будванских комуниста и у материјалима и у дискусијама.

Испитивању поријекла имовине, па примјер, није се пришло организовано, па су због тога резултати изостали. Оклицјевало се, чекало и стално се наилазило на нешто што је представљало те шкоће. И сама структура Комисије указивала је на опортуну понашање, чак, и оних који су требали да јој пруже пуну помоћ и подршку. Наиме, у њен састав бирана су претежно лица која су тек од прије годину — двије, највише три — становници будванске општине. Комисија је имала слабу помоћ од служби органа управе и друштвено-политичких

организација. Умјесто помоћи, појединци су „одмагали“ рад ове институције, тиме што су покушавали да интервенишу када је упитану имовину пријатеља. Све је то условило да су до сада донијета само два рјешења од 137 пријава против лица за које се сумња да су имовину стекли на незаконит начин. Ових дана именована је нова Комисија и очекује се да ће посао, најзад, крећи.

Следеће питање на коме будвански комунисти нијесу положили испит јесте солидарност у сопственој средини. Наиме, у нашој општини још није основан фонд за изградњу становске солидарности за раднике. У акцији коју је покренуло Општинско синдикално вијеће нијесу биле укључене остале друштвено-политичке структуре, а посебно Савез комуниста, па, наравно, она није ни уродила плодом. Оне радне организације које могу да рјешавају своје стамбене проблеме самостално нијесу прихватиле акцију, па ће бити потребно да се ово питање поново актуелизира.

ЛИЧНИ СТАНДАРД НА ШТЕТУ ДРУШТВЕНОГ

Нема мјеста самозадовољству ни када је у питању функционисање делегатског система. Још увијек није успостављен контакт са изборном базом, а и тамо где постоје, предлози, сугестије и иницијативе грађана покушавају се обеснажити готовим рјешењима! Пажњу Савеза комуниста треба убудуће усмјерити на успостављање самоуправних друштвено-економских односа, нарочито у погонима радних организација чија су матична предузећа ван подручја општине.

У нашој општини, наглашено је и то, још увијек по-

стоји раскорак између друштвеног и личног стандарда, на штету овог првог, па је и то један од задатака на коме се комунисти морати да се више ангажују.

Секретар Комитета Општинске конференције СК Милан Митровић је у уводном излаганju истакао значај политичког јединства у општинској организацији, јер без тога се не може успјешно остваривати улога Савеза комуниста. Он је указао на двије опасности које су перманентно присутне код нас и од којих се треба чувати. То је, у првом реду, либералистичка позиција једног дијела комуниста, када је у питању остваривање водеће улоге наше Савеза данас, и бирократско-догматско прилагђење проблемима и њиховом рјешавању. Наизглед нема ништа нејасно ни у организацијама ни у форумима када се прихватају ставови, међутим, у практици, понекад, неједнако се заражамо за њихово спровођење. Увијек се понеко испријечи: лични или групни интереси, и онда се не либимо да запоставимо интересе Партије и друштва на рачун ових првих.

У прошлјој години примљен је у Савез комуниста велики број нових чланова, а искључен није готово ни један, иако је било, ту и тамо помало отпора и кочења акције. Политички пријема у СК дosta се неодговорно пријазнило, а за питања диференцијације није било доволно снаге у неким основним организацијама.

О — ВИКЕНДХОТЕЛИМА И ГРАЂАНИМА НА КОЛИМА СЕ „ЛОМЕ КОПЉА“

Узимајући ријеч у дискузији Стеве Стијепчевића, је, између остalog, говорио и о такозваном будванском багатству.

— Чињеница је да смо богати — рекао је он — али, колико је Будвана продало национализовано земљиште, саградило куће и од њих се обогатило. То су најмање Будвани, а мањома људи са стране, из већих центара, који су на територији ове општине саградили не викендице него, да се тако изразим, викенд хотеле. И пријеме је већ једном да југословенска јавност сазна ко су ту богатиша.

Андира Калађурђевић, секретар Основне организације Савеза комуниста у Светом Стефану, рекао је да се комунисти морају више ангажовати у раду мјесних заједница, посебно у подружницима Социјалистичког савеза. Александар Чабрено-вић је, поред осталог, указао на потребу отклањања старе практике која се понавља да један дио чланства мирно посматра из прикрајка, док је други толико ангажован да не може са успјехом да обавља све функције.

Андира Калађурђевић, секретар Основне организације Савеза комуниста у Светом Стефану, рекао је да се комунисти морају више ангажовати у раду мјесних заједница, посебно у подружницима Социјалистичког савеза. Александар Чабрено-вић је, поред осталог, указао на потребу отклањања старе практике која се понавља да један дио чланства мирно посматра из прикрајка, док је други толико ангажован да не може са успјехом да обавља све функције.

У веома исцрпној информацији коју је на Конференцији подnio Јанко Милић, секретар Основне организације Савеза комуниста у Бечићима, истакнуто је да се на подручју наше општине стало на пут дивљој градњи, али је у току спречавање овог друштвеног зла чињено доста неправде. Грађани се категоријшу у двије-три категорије! Једни, на пример, могу „дивље“ да граде и дивљу градњу легализују, други не могу да граде и не покушавају, а трећи, претежно сиромашни, почињу да граде и на њима се „ломе копља“ — обично им се темеља сруши, оно што су подигли. Појединим грађанима бодује се кућа по три четири пута, а другима ни једном. Некима се даје одобрење за отварање кухиње и пансиона, а неко то

не може да оствари иако по сједију све услове!

Љубо Анђус, предсједник Општинске конференције Социјалистичког савеза, говорио је о веома успјешним акцијама грађана Будве, Петроваца, и Светог Стефана на уређивању мјesta, изградњи сеоских путева, вода и канализације у појединим насељима. Он је посебно истакао спремност грађана да учествују и самодоприносом када су у питању акције од општег интереса.

Неко Лијешевић истакао је да су постигнути врло добри резултати на плану припрема за општенародну одбрану и друштвено самозаштиту и инсистирао да се и питањима цивилне заштите посвети више пажње, јер је и то један од елемената општенародне одbrane.

— Као комунисти недовољно смо амбициози — рекао је он — паравно, мислим да ради амбиције. Задовољавамо се понекад половичним резултатима, што не смијемо дозволити. Наше амбиције морају бити много веће, јер ми за то имамо све потребне услове.

Предсједник Општинске конференције Савеза комуниста Блажко Ивановић говорио је о координацији који се и осталим тијелима Општинске конференције с предсједником Конференције и Комитетом, наглашавајући да би она морала убудуће бити далеко већа, затим, о кадровској политици и распореду кадрова на друштвени задатке, истичући као негативну појаву нагомилавања функција? нијесу ријетки примјери да појединци имају и по десет задужења, док други, који би исто тако могли успјешно да обављају разне задатке, стопају скрштених руку.

Еладимир Станишић

Самоуправљање и ослобађање рада

У ПОРЕДО са развитком друштва расте и број слобода које, у почетку апстрактне, временом постају све садржајније и одређеније. Као и ум, тако и слобода за границе: неутиштава је, незаједничка и бескрајна. Када се задовоље елементарне слободе, настају потребе за новим које се стално помичу до у бескрај. Тако је Француска револуција прогласила три основна начела: слободу, једнакост и братство. Октобарска револуција четврто — право на рад, док се наша заједница се за још једно: право на социјализам и ослобађање рада.

Револуционари ход наше друштва ушао је у фазу у којој се ослобађају рада као превазилажење историјских услова-љенских друштвено-економских неједнакости и зависности људи у раду, које се обезврежују укidanjem супротности између рада и капитала и сваког облика најамних односа.

Се постиче свестраном развојем производних снага, подизањем производности рада, смањивањем радног времена, развијањем и примењивањем науке и технике, обезвреживањем образовања за све и подизањем културног нивоа радних људи. Кроз ослобађање рада долази се до свестране еманципације радног човјека, а упоредо са изградњом са-хуманог друштва тече процес самоизграђивања новог човјека ослобођеног свих видова отуђења.

Ослобађање рада представља основни поступак марксистичке теорије друштвено-политичких

говотуђење. Ту, у првом реду, спада одвојеност непосредних производаца од средстава за производњу, због чега долази до овојености како од процеса рада тако и од његових резултата. Маркс је ослобађање рада схватио као ослобађање од експлоатације које ће извршити радничка класа кроз дуготрајну револуцију. Међутим, да би се ослободио експлоатације, да би остварила економску ослобођењу, она мора освојити политичку власт и искористити је за укидање приватне својине на средствима за производњу.

У „Манифесту комунистичке партије“ стоји, да ће пролетарији своју политичку власт искористити да то да постепено одузму буржоазији сваког капитала. Укидање приватне својине на средствима за производњу представља први корак на путу ослобађања рада и подразумеваје превазилажење отуђености не посредних производаца од процеса рада и од резултата рада, чак и када то отуђеност постоји у корист пролетерске државе. Још је Ленин, упоредо са истицањем нужности постојања пролетерске државе, указао на неопходност да радници учествују у управљању производњом. „Организованим крупним производаодију, ми сами радници, и створити такав поредак у коме ће све једноставније функције надзора и полагања рачуна извршавати сви по реду, као што ће постати највиши и на крају отпасти као најочитији слога људи“.

У Југославији се одвија такав процес. Наша Федеративна Република Југославија је у правом смислу Маркова република уздуженог рада и потенцијално ослобођеног

рада, док нови Устав представља повељу ослобађања рада. У нашем самоуправном систему средстава за производњу налазе се у друштвеној својини, а резултати рада постају својина непосредних производаца. Кроз самоуправљање се одвија историјски процес ослобађања човјека од отуђености, он се враћају самим себи, својом људском суштини, јер поред тога што ради, он осјена и има жељу и потребу за стваралачким радом и својом људском афирмацијом.

За ново стање ствари, коме и даје почетак свеколоско друштвена доминација радничке класе, мора се и може изборити сама организована радничка класа предвођена својом авангардом. Као што је прецизирало у свим документима Савеза комуниста и у нашем Уставу, борбу за ново поглавље наше историје започели смо конкретним и акционим договорима о општој мобилизацији радничке класе и свих социјалистичких снага. Учинили смо и чинимо све да ниједан радни човјек не остане по страни.

Списак текућих задатака је дуг, али их знамо, па је за цјелокупну нашу заједницу потпуно јасно да испити из Устава и идеолошког опредељења теку у свакодневној стваралачкој акцији сваког радног човјека и грађанина наше земље. Задатак свјесних снага састави се у томе да оне те испите учине до крајњих граница обавезним и регуларним за сваког, тако да, осим прелазних, буде и непролазних оцења — а знамо шта значи остати на поправљом испиту. Ови испити обавезни су за свакога, јер Устав важи за све без изузетка. Испите самоуправне социјалистичке принципијелности, класне и идеолошке опредељености нико не може за друштвога полагати — свако је дужан да покаже колико зна, шта хоће и колико може да савлада од овог обавезног програма.

Мр Драго СТАНКОВИЋ

ИЗ РАДА ОРГАНИЗАЦИЈА ССРН

У Извршном одбору Општинске конференције ССРН, који је засиједао у проширеном саставу, расправљало се крајем јуна о основним правцима активности Социјалистичког савеза у самоуправној друштвеној бази. Састанку је присуствовао ФИЛИП ПРОРОКОВИЋ, представник Републичке конференције ССРН Црне Горе.

У уводном излагању предсједника Општинске конференције Љуба Анђуса и дискусијама учесника, посебно у излагању Филипа Пророковића указано је на потребу да се кроз предстојеће скупове, који ће бити организовани у мјесним организацијама и подружницима, детаљније преиспита до садашња пракса са становништвом утврђених определења и да се оцијени колико се социјалистички савез афирмишао у својој новој улози. Ради побољшања метода рада и больших укупних ефеката потребно је оцијенити којико су још присутна стара схватања у гледањима на место и улогу ССРН као снаге која треба да има функцију обезбеђења интеграције свих друштвених снага на задацима. Трећа детаљније сагледати колико је у политичком дјеловању ССРН присутна масов-

ност и како се остварује не-посредно одлучивање, затим анализирати не само активност делегација и делегата, већ и оцијенити чији су то стапови који се формирају у делегацијама, како се они конституишу и како се реализују уставне поставке о правима радних људи и грађана.

У мјесним заједницама и подружницима ССРН сагледаће како остварују своју функцију и контакт са Општинском конференцијом Социјалистичког савеза. На састанку је изражена потреба да се активност прошири на што шири круг грађана, јер се послови не могу успјешно обављати ако се сведу у оквире ужих политичких структура или форума. Подруч-

је наше општине суочено је са сложеним проблемима на плану задовољења потреба грађана, а посебно потреба туристичке привреде, с обзиром да је то готово једини извор егзистенције становништва овога краја. Нарочито се истичу проблеми снабдијевања у сезони, затим канализације и других инфраструктурних објеката, школства и здравства.

Према ријечима Ника Ђурашевића мртвиле које је дуже времена владало у општинској организацији ССРН присутно је још и данас. Више се ради форумски него што се антажује база, а у бази лежи велики потенцијал, који би када би се искористио, омогућио да се многе ствари другачије одвијају. Он је нагласио да се по питању организовања општенародне одбране у бази није довољно урадило и иницијирао да се у мјесним организацијама постави и питање општенародне одбране, како би се на тим пословима укључио широки круг грађана, јер то што ради неколико људи није довољно.

Узимајући ријеч у дискусији Стијепо Грегорић, предсједник Мјесне организације ССРН Петровац, информисао је Извршни одбор о активностима ове мјесне заједнице, која је организовала акцију на уређењу места и допринијела припремама за сезону. Направљена је летња башта, асфалтиране двије улице, радио се на

уређењу зелених површина и чишћењу плажа.

У дискусији су учествовали и Димитрије Јојачинић, Рако Дулетић, Димитрије Јовановић, Љубо И. Борета, Милорад Данчевић и Загорка Радуловић. На крају је закључено да координираном акцијом руководства Општинске конференције ССРН и Општинске конференције Савеза комуниста треба сагле-

дати стање у мјесним организацијама и подружницима и након критичке анализе, по најважнијим питањима друштвено-економског живота покренути конкретне акције. Претходно треба усагласити програме рада свих друштвено-политичких организација, а на дневни ред постављати питања за која су грађани и радни људи живо-тно заинтересовани.

Јединство акције

На проширеном састанку Извршног одбора Мјесне организације ССРН у Светом Стефану, коме је присуствовао и Филип Пророковић, члан Републичке конференције, вођен је разговор о реализацији закључака Савезне конференције на тему: основни права и активности ССРН у самоуправној друштвеној бази.

Секретар Мјесне заједнице и предсједник Мјесне организације ССРН Свети Стеван Вељко Митровић информисао је скуп о раду и ове организације: изградњи канализације у насељу Шумати уређењу сеоских путева, што су грађани, поред физичког учешћа, дали и позамашне износе у самодоприносу. Истакнуто је да је постигнуто јединство акције између свих друштвено-политичких фактора на подручју мјесне заједнице. Нарочито добра сарадња одвија се са њеним органима и основном организацијом у друштвеној раду „Свети Стеван“.

На састанку је дато више примједби на рад служби органа управе. О томе је говорио Љубо Анђус, предсједник Општинске конференције ССРН, који је истакао да грађани с правом очекују од општинских служби да орган управе буде њихов сервис у правом смислу те ријечи. Међутим, он то није, па грађани тиштију што врло тешко остварују своја права. Делегација у Мјесној заједници ради савјетно. Редовно се састаје и разматра материјале Скупштине, док она у основној организацији удржаног рада не показује довољно интересовања ни у случајевима када се разматрају питања од виталног интереса за радну организацију.

Илија С. Митровић дискутор је о проблему информисаности грађана. Добијају се материјали за скупштину од по неколико стотина страница, али они достијевају само до делегата, а остали грађани о томе готово ништа не знају. По његовом мишљењу, у превазилажењу тог „зига“ између делегације и базе главну улогу треба да одигра ССРН. С временем на вријеме треба окупити грађане, позвати општинске руководиоце и друге из Комитета Општинске конференције Савеза комуниста да се размотре најважнији задаци.

И остали учесници у раду овог скupa, међу којима Андреја Калађурђевић, Петро Миковић, Никола Митровић и Загорка Радуловић, истакли су низ проблема на подручју ове мјесне заједнице. Један од њих је снабдјевеност овог ексклузивног туристичког региона на коме у летњим мјесецима бораве туристи из свих крајева света. Гости немају где да купе ни најобичнију ситину, већ морају да се снабдјевају из Будве.

У раду састанка узео је учешћа и Филип Пророковић. Он је, између осталог, рекао да је у погледу информисаности грађана ситуација на овом подручју била нешто у многим другим крајевима у Републици. Требало би настојати да се скupштински материјали пишу на популаран начин, како би били приступачнији грађанима, а не би било на одмет најважније одлуке образлагати у „Приморским новинама“.

В. Станишић

АКТИВНОСТ ИЗВОЂАЧА

Седми на партизанском вишебоју

Послије више недељних пријема патрола „Извиђачки“ — Зарија Јокић, Шабан Феризи, Стево Срзентић, Далибор Петковић и Боро Јокић — такмичила се 19. и 20. јуна на падинама Комова у Андријевици са 24 патроле из Херцег-Новог, Котора, Тивта, Цетиња, Титограда, Никшића, Андријевице, Вијелог Поља и Пљеваља, и у укупном пласману заузела седмо место.

Стаза је била изванредно тешка и износила око 50 километара. Због тога што није имала потпуну опрему, патрола је, још на старту, изгубила преко 600 бодова.

На Белведеру

У другом по реду традиционалном маршу извиђачи Одреда који носи име народног хероја Нике Анђуса са својим друговима извиђачима из Скопља „Браћа Миладиновци“ и Ниша „Вожд Карађорђе“ пошли су 26. јуна из Тудоровића преко Брајића на Белведер. Белведерски дугајај познат је у југословенској јавности по томе што су 26. јуна 1936. године на гороруки народ, окупљен на протестном митингу, јакандарми бивше Југославије пуцали и том приликом убили шест лица и преко четрдесет ранили. Извиђаче из Будве, Ниша и Скопља на Брајићима је сачекао одред „Гојко Крушка“

из Цетиња и онда су њих преко 80 кренули заједно ка Белведеру, где им је значајну дугајаја говорио професор Коста Поповић.

С. П.

„Рели Сутјеска 76“

На старту

и спољаши на нашим пародама, о једној, по односу снага учесника, пајнеравноправнијој борби у току другог светског рата. Сутјеска — Тјентиште, место где су Хитлерови генерали мислили и испланирали да доврше и крунишу свој вишемесечни крвави ритуал уништењем главнице наше Народноослободилачке војске на челу са Врховним штабом, претворија се у најодсуднију битку наше револуције и нашу

највећу победу.

Ту, на Сутјесци, као никада до тада, кроз цијеви пушака 20000 босих, гладних, рањених и измрцавених бораца, проговорила је надчовјечанска снага наше народе од које је и најокрутнијем и најкрвавијем завојевању застаса дах. Ту је и створење на легенда о људима који су јуришали на небо — рекаје, на крају, Дулетић, пожеливши учесницима Релија 76 срећан пут.

Ускоро далековод Цетиње — Будва

Делегати сва три вијећа, послије утврђивања општег интереса, одлучили су да се изврши административни пренос земљишта у друштвеној својини, на коме је у Петровцу подигнута стамбена зграда са локалом, са досадашњег корисника Љечишића „Палас“ из Лучица на грађевинско предузеће „Конфор“ из Београда. Исто тако, делегати удруженог рада и мјесних заједница донијели су закључак о изузимању национализованог неизграђеног грађевинског земљишта из посједа ранијих сопственика и ово уступили, уз накнаду, Дому здравља, ради привођења намјени пре двијеној детаљним урбанистичким планом, јер је на предметним честицама предвиђена зелена површина. До нијета је и рјешење о проглашењу општег интереса за изградњу далековода Цетиње — Будва од 110 КВ преко територије будванске општине, а према утврђеном пројекту, те се може приступити експропријацији земљишта на коме треба поставити стубове, с тим што накнаду за евентуалну штету, која би се утврдила путем вјештака, сноси корисник експропријације. Закључком су изузете и одређене катастарске парцеле из посједа ранијих власника, уз накнаду, ради уступања новим корисницима путем кон курса, а за изградњу стамбених објеката.

Делегати сва три вијећа Скупштине општине усвојили су на двадесетој заједничкој сједници програм рада Скупштине општине за 1976. годину, у коме су назначена питања која ће се расправљати на заједничким и одвојеним сједницама. У сачињавању програма учествовале су све самоуправне структуре, којима је било омогућено да благовремено доставе предлоге о томе која питања треба разматрати до краја ове године. Предлог програма поново је достављен свим члановима делегација, руководствима друштвено-политичких организација и функционерима самоуправних интересних заједница.

Донијета је одлука о усвајању Савмоуправног споразума о издавању, удрживању и усмјеравању средстава за стамбене потребе на територији општине. Прихваћен је амандман Општинског одбора СУБНОР-а на члан 11. тачка 2 овог Споразума, као и предлог Комисије за самоуправне споразуме и друштвене договоре за изједину чланова 11 и 32, о чему ће остали учесници бити обавијештени.

На заједничкој сједници разматране су анализе завршних рачуна организација удржавеног рада општинске привреде и непривреде за 1975. годину, као и информација службе друштвеног књиговодства из Костра о раду погонских јединица, које послују на територији општине, по завршним рачунима за протеклу годину. И анализе и информација усвојене су без примједби.

Усвојена је и одлука о образовању и друштвеној контроли цијена производа и услуга, којом се регули-

ДЕЛЕГАТСКА ХРОНИКА

Мјерила о рационалном коришћењу стана

На одвојеним сједницама Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница делегати су усвојили одлуку о одређивању насељених мјеста на територији општине у којима грађани који имају стан у свом власништву не може истовремено користити и стан у друштвеној својини. Као насељена мјеста, у смислу одредаба ове одлуке, одређена су сва насеља обухваћена општинским генералним урбанистичким планом, осим Кулача, Војнића, Челобрда, Рађеновића, Тудоровића, Ђенаша и Подбапца. Уколико носидац станарског права или малолетни члан његовог породичног домаћинства има, или стекне, у својину породичну стамбenu зграду или стан у овим мјестима, дужан је да се исели са осталим корисницима из стана који користи по основу уговора о коришћењу стана, наравно ако сопствени празан стан одговара његовим и потребама чланова његовог домаћинства.

Вијећа су донијела и одлуку о рационалном коришћењу стана, која је изазвала највише интересовања на сједницама делегација. Њоме су утврђена мјерила о рационалном коришћењу станова у друштвеној својини, као и станова у својини грађана, које користе носиоци станарског права. Као мјерила на основу којих се утврђује рационално коришћење стана узета су његова величина и функционалност, број корисника, њихов узраст и пол, здравствено стање и занимање. Прописано је да се стан рационално користи ако га, с обзиром на његову површину, користи до 30 квадратних метара један корисник, до 45 квадратних метара — два, до 60 квадратних метара — три, до 75 квадратних метара четири и до 90 квадратних метара пет корисника, а за сваког сљедећег кори-

ника још по 10 квадратних метара. На вишак стамбеног простора плаћа се повишене станарина, која се намјенски користи за изградњу станова солидарности. Повишене станарина плаћа се по стопи од 50% од утврђене станарине, ако вишак не представља ни најмању собу у стану, 100% ако вишак може представљати и најмању собу у стану, 200% ако вишак представља дводесета три или више соба.

По хитном поступку разматарана је и усвојена одлука о аутобуским станицама, као и дата сагласност на одлуку о тарифи за коришћење лука, пристаништа и обала, коју је усвојио Раднички савјет Основне организације удрžавеног рада Комуналне службе на сједници од 22. априла 1976. године.

ДАТА САГЛАСНОСТ НА ТРИ ОДЛУКЕ

На сједницама Вијећа мјесних заједница и Вијећа удруженог рада дата је сагласност на одлуке Скупштине Самоуправне интересне заједнице за становање општине Будва, донијете на сједници одржаној шеснадесетог марта ове године. Тако су потврђене одлуке о кућном реду у стамбеним зградама, о минималним техничким и другим нормативима за инвестиционо и текуће одржавање стамбених зграда, станова и пословних просторија у друштвеној својини и о највишим износима станарина и закупнина за станове и пословне просторије.

ДОНИЈЕТ ПРОГРАМ РАДА

шум начин и поступак образовања и друштвене контроле цијена, као и мјере које ће се предузимати у овој области на територији општине. Приликом доношења одлуке дошло је до различитих ставова по питању законитости појединачних одредаба између предлагача Извршног одбора и Комисије за прописе, али су делегати прихватили став предлагача.

УКИНУТИ ФОНД ЗА ИЗГРАДЊУ ШКОЛСКОГ ЦЕНТРА

У саставу Основне школе „Свети Сава Митров Јубишић“ у Будви радијала су и два подручна одјељења у

Поборима и Брајићима. Услови за рад ученика у овим одјељењима били су испод сваког критеријума, што се у знатној мјери одражавало и на квалитет њиховог знања. Поред тога, и број ученика у овим одјељењима толико се смањио, да су уложене средства постала неадекватна квантитету наставе. Због тога је Скупштина општине донијела одлуку о укидању ових одјељења са 1. септембра ове године, а прије њеног усвајања постигнута је сагласност с представницима друштвено-политичких структура у овим насељима.

ИМЕНОВАЊА

Скупштина општине Будва, на заједничкој сједници сва три вијећа одржаној 13. јуна, именовала је Комисију за испитивање поријекла имовине, која се састоји од девет чланова и толико замјеника. За предсједника Комисије именован је Војо Медиговић, а за чланове: Мира Орландић, Миња Арменко, Ваља Јовановић, Милорад Дулетић, Гојко Митровић, Маринко Остојић, Душан Мартиновић и Ђуро Медиговић. Милорад Дапчевић је именован за замјеника предсједника Комисије, а Никола Митровић, Олга Вукчевић, Митар Чучук, Урош Гргевић, Марко Ђ. Ивановић, Душан Ратковић, Јово Ђ. Кажанегра и Крсто П. Дулетић за замјенике чланова.

На сједници је именована и Комисија за спровођење конкурса ради давања грађевинског земљишта на коришћење, која се састоји од пет

чланова. За предсједника Комисије именован је Илија Н. Митровић, а за чланове: Томо Мартиновић, Лазо Шољага, Стево Вукотић, и Мирко Марковић. За замјеника предсједника именован је Марко Андровић, а за замјенике чланова Нико Радуловић, Станко Митровић, Вељко Медин и Милорад Драговић.

У састав Комисије за процјену некретности именованы су Илија Каџамегра (предсједник), Петар Перовић, Данило Петровић, Драгоман Војводић и Неда Јубишић.

За судију поротника Општинског суда Котор изабран је Војо Јовановић, а за представника Скупштине општине Будва у Савјет Медицинског центра Котор др Војо Франчићевић, док су Ђубо Лијешевић и Саво В. Станишић именовани у Конкурсну комисију за избор директора Културног центра у Будви.

НЕБРИГА

Делегати Скупштине општине поново су се 23. јуна 1976. године најшли на окупу. Одржана је двадесета заједничка сједница свих вијећа, седамнаеста одвојена сједница Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница и петнаеста одвојена сједница Друштвено-политичког вијећа. Појединачни делегати нису се одговорно понијели у обављању деликатне функције; шест делегата Вијећа удруженог рада и четири из Вијећа мјесних заједница нису присуствовали сједницама нити обезбиједило замјене, а ни свој изостанак оправдало, о чему ће бити обавијештено њихове делегације, јер се такви пропусти убудуће не могу толерисати.

Предсједници неких делегација нису доставили записнике са сједницама. Један број делегација није ни одржао своје сједнице. Чињеница је да се тако не поступа први пут. Чини нам се да је вријеме да се поједини представници и чланови делегација позову на одговорност и замјене другима, који ће прихватити указано повјерење њихових радних и животних средина.

Записник са сједнице доставиле су делегације основних школа, „Зета филма“ и Културног центра, мјесних заједница Бабда I, Будва II и Свети Стефан, Дома здравља, лијечништа „Палас“ из Лучица и Апотеке, основних организација удруженог рада „Авала“ — Будва и „Хотели Словенска плажа“, „Авала“ — Бечићи, „Светог Стефана“ и Комунално-стамбеног предузећа.

Поднијето је неколико амандмана, у чиму је предњачила делегација Комунално-стамбеног предузећа, која се детаљним расправљањем по свим скупштинским материјалима сврстала у ред најактивнијих.

Скупштински материјал је и овог пута био обиман и компликован, тако да је то представљало знатну тешкоћу поготову у раду делегата, који од својих делегација нису добили смјернице за иступање на сједницама по одређеним питањима.

АКТУЕЛНЕ ТЕМЕ

Самоуправљање и култура

Термин култура изражава широки спектар друштвених надградња, а значи развијање, богаћење духа и опште образовање, као и усавршавање свих грађана људске дјелатности — скуп свих тековина људског душа.

Будући да не постоји определjeni поглед на свijet, то не постоји ни такva филозофија, наука умјетност и култура. Духовну културу користе разне друштvene класе, па се класна борба води и у култури са циљем осмишљавања и вредновања праксе, ради обогаћивања и хуманизовања људске личности.

Духовна култура објективно зависи од правно-политичке надградње и од економске базе друштва. По првију, економска база друштва одређује материјалне у слове духовне културе, а правно-политичка надградња може повољно или неповољно да утиче на њих.

Социјалистички односи у економици и политици не доводе аутоматски дио виших облика и садржаја духовне културе, већ она зависи (али веома посредно) од тих односа. Због тога цивилизовани човјек не мора да буде и културан. Социјална револуција обухвата и културну, која је неопходна за напредак друштва. Сматра се да је без развијене духовне културе сваки човјек само „стручни варварин“.

Радничка класа и сви радни људи, грађани ионе друштвене односе, подижу своју личну и друштвену културу. Тако се у нашим условима удрженим снагама ради на општем и личном културном уздизању.

Материјална култура увијек је одређена утицајем природне пужности и степеном производних снага друштва. Међутим, права слобода и слободно стваралаштво остварују се само у духовној култури.

Упоредо с развојем самоуправног друштва јача и свијест о потреби пројектирања културе и рада, која проплази из суштине развоја социјалистичких самоуправних односа радника у удржном раду. Многобројни су примјери новог односа према духовној стваралачкој комплементности рада у развоју самоуправних друштвених односа, културно-умјетничког стваралаштва, иновација у оживљавању аматерских активности и оригиналних остварења у разним обличима културних манифестија и уметничког обликовања.

Суштина социјалистичког и хуманистичког садржаја у идејном ставу и практичном дјеловању Савеза комуниста, као и у раду цјелокупног нашег друштва, јесте облик друштвено структуре у којој човјек слободно дјелује, удружујући свој рад, и слободно одлучујући о свим плодовима оствареним тим радом. У тако измијењеним условима живота потпуно је разумљиво да значење и положај културе попримају сасвим нови садржај: она престаје бити одвојена од човјека, губи сваки облик класне зависности, постаје својина сваког појединца и, као

таква, не може више битиничија привилегија. Такав преобразај положаја и улоге културе у животу друштва не може се одмах остварити, већ се остварује изградњом нових схватања у свијести човјека који је кроз асоцијацију у самоуправљању постао носилац историјског развоја друштва и ковач своје среће.

Култура не може бити сама себи циљ, већ је средство оплемењивања човјека, који у самоуправним друштвеним односима не може да чини шта га је воља, него своје дјеловање и понашање усклађује са опште усвојеним друштвеним нормама и хуманим токовима развоја друштва. У културном понашању мора доћи до изражавања све сно самоваспитање и самосавлађивања, а не робовање страстима и егоизму.

Наше самоуправно социјалистичко друштво ствара нову, али не и посебну културу која би стајала наспрот класичне. Јер, зашто би радничкој класи била потребна нека посебна култура, ка да су историјски идеали у већој или мањој мјери садржани у бићу сваког истински културног дјела, ма колико оно дубоко сезало у прошлост. Када би се радничка класа одрицала дјела класичне културе на којима се револуционарно мобилисала (и још увијек мобилише), то би значило да се она одриче огромног капитала због самог поријекла умјетности. Још је Ленин прије пола вијека упозоравао на то ријечима: „Не измишљање нове, пролетерске културе, већ развијање најбољих образаца, тенденција и резултата постојеће културе“.

Нема сумње да ће култура која настаје у самоуправном социјализму понијети битно нова обиљежја у односу на минуле друштвене формације, али то не значи да ће она настајати према упутствима и рецептима.

Наставаје, као и сама култура, из живота сублимисаног у стваралачком надахнућу и рађаје се из стваралачког чина, диктирана унутрашњим потребама ствараоца.

Радничка класа с позиција марксизма вреднује све затечене културне тековине и оне постају њена својина. Она својим стваралаштвом обогаћује затечени културни фонд, а повећањем материјалних добара подиже и стече своје културе која постаје њено потрошно добро.

Културно стваралаштво радничке класе води кроз револуционарну борбу за њен доминантан друштвени положај. Култура није само њен далеки циљ, већ моћно револуционарно оружје у свакодневној борби за хуманите односе. У нашим самоуправним друштвеним условима „култура се мора развијати као класно-ослободијачка дјелатност самоуправно удржених непосредних произвођача и постати интегрални дио њихове друштвене моћи“.

Мр Драго Станковић

НАШЕ НАРАВИ

ХВАЛИСАВИ ЦИЛИД

МАЊЕ-ВИШЕ СВУДА, у сваком мјесту, има појединача којима је „ушило у крв“ да се хвале, да, како то народ лијепо каже, „дизжу прашину“ о себи, нарочито о себи на радном мјесту.

Дакле, овдје ће бити ријечи о једном таквом, истини по имени измишљеном, а у стварности свакодневно присутном човјеку, који нам, најближе речено, „проби уши“ о томе како и колико ради. Значи, Цилид не постоји, али у његовој личности су сви они који „умироу“ од много послса.

Ето, кад смо се мало разјаснили, да видимо шта наш друг Цилид ради. Он се, јадник, сигурно, већ уморио.

Наш друг Цилид, неуморни радник и прегалац, ради, брате, „од јутра до сјутра“. Па се његова породица пита, којишилук чуди, а колеге на послу диве: „Боже, одакле толика енергија том човјеку?!“

А он, и кад није упитан, кад год неког сртне у установи, или на улици, почне:

— Толико имам послса да, напросто, не стижем да све позавршавам, а радим „као црнац“ и дан и ноћ.

И стане да набраја шта је све урадио. И не само то. Прича он прича и колико вриједи за радницу организацију или установу то што је он обавио. Помиње најприје милионске износе, а често „опсрише“ и са милијардама!

Неупућени и наивни, каткад, повјерују Цилидовим „штосевима“. А и како неће кад је хвалише себе као најбољег и незамјењивог радника, постала његова опсесија, права пропаганда. Но, руку на срце, знатно је више оних који његово самохвалисанje прихватају као „ловачке приче“, нешто што се препричава као примјер необузданости и нескромности.

У суштини, наш хвалисави друг Цилид мало ради. Он само блефира, и ништа више. Овај хвалисавац „увезао је себи у главу“ да нико други осим њега не може те послове да обавља. Едном ријечју, он сматра да је незамјењив. Цилид, рекли бисмо даље, глуми по-

ловног човјека. Он је сав у некој журби, у покрету. Њему телефон непрекидно звони: као траже га, јављају му се пословни пријатељи! Цилид је такав човјек, који изгара од жеље да пословно путује. Тада је тек он у свом елементу. Чим дође у неки град, отвори хотес и почне да окреће бројеве телефона својих пријатеља и познаника. Не околишени, одмах им саопшти да је службено у њиховом граду и да би врло радо схватио до њих, али да је туну пуно заузет важним пословима, те да је то једини разлог да их не може видјети, па користи прилику само да им се овако на брзину јави. А кад пријатељи, као сви пријатељи, „навале“ на њега да их, ипак, посјети, њему то дође као одлична шанса да се „испразни“:

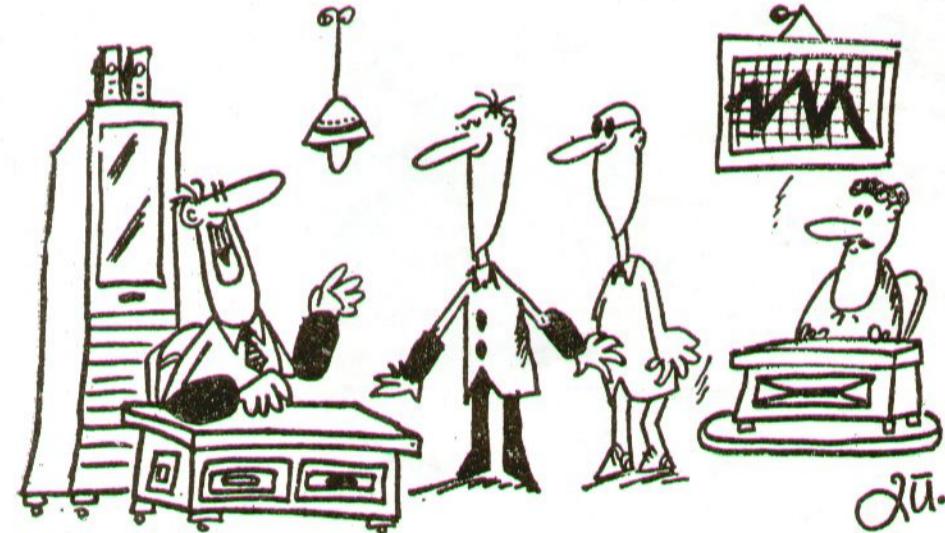
— Не! Никако не могу да вас посјетим. Хитно морам да се вратим. У предузећу ме чекају неодложни послови. Хиљаду ствари ових дана морам да завршим, и то сам! Нико неће да ради, све је пало на моја леђа. Годинама не користим годишњи одмор, не знам за слободну суботу и недјељу, па се, ето, питам колико ћу издржати! — кука ли кука друг Цилид.

И, тако, неуморни Цилид прича увијек једно те исто: да ради много, да црче од послса, да други нико неће и не зна да ради. Једноставно, досађује другима, замара их, а себе компромитује. Он, изгледа, не осјећа колико је болесно неkontrolisan.

Друг Цилид можда неће да зна да се прави радници, тачније они који су стварно презапослени, мирно понашају, да о својим пословима и о томе колико раде мало говоре, не оптерећују тиме никога. А друштво цијени рад тих мирних и тихих људи, који никада некажу да су преморни и да много раде, иако заиста напорно раде, иако је тај рад и користан и значајан. То су ти први радници-ентузијасти, чији допринос треба да јуји неко други, а не они сами.

Наш друг Цилид, и сви слични цилиди, којих, на жалост, има доста, треба, ако ништа друго, а оно макар да нас оставе на миру.

Милован ПАЈКОВИЋ

„Монтенегротурист“ данас и сутра

Предсједник Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе МАРКО ОРЛАНДИЋ посетио је 2. јула Хотелско-туристичко предузеће „Монтенегротурист“ и са руководећом екипом овог привредног гиганта водио вишечасовне разговоре, којима су присуствовали МИЉА СТИЈОВИЋ и СПАСОЈЕ МЕДЕНИЦА, потпредсједници Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе, ВУК ОГЊАНОВИЋ, секретар за финансије, ФАДИЛ ТАИПОВИЋ, члан Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе и предсједник Комитета за туризам, и САВО ЛАТИЋ, генерални директор Инвестиционе банке Титоград.

ВИШЕ БРИГЕ О ВАНПАНСИОНСКОЈ ПОТРОШЊИ

Генерални директор „Монтенегротуриста“ Ж. Драговић информисао је госте о друштвено-економском положају предузећа и задацима на плану развоја. Он је нагласио

ћена је пуна пажња и све је мање примједби од стране гостију. Обједињена су средства пропаганде и фонд за ове сврхе већ располаже са 3,5 милиона динара. Обједињена је и продаја, постигнут договор о цијенама, а ове године организован је и културно-за-

за инвестиције. Но, како је речено, ускоро ће доћи до измене прописа којима ће се доприноси по основу ФНП и енергетике знатно смањити, што ће побољшати финансијски положај предузећа.

ШТА СВЕ СТОЈИ НА ПУТУ УСПЈЕШНОГ РАЗВОЈА

Што се тиче инвестиционих захвата у „Монтенегротуристу“ се предвиђа да се у најкорије вријеме приђе изградњи објекта на „Ади“ у Ул-

Маестрал

да су за 1976. годину успјешно продати капацитети и да је до сада попуњеност објекта на нивоу радне организације за 1,1% изнад прошлогодишњег нивоа, мада је попуњеност различита по организацијама удруженог рада. Код руководећих људи присутно је уверење да се проблеми рјешавају у оквиру радне организације, а у колективима је преовладало схватање да основу за стицање дохотка на чине кревети, већ ванпансионаска потрошња. Побољшању сервиса, тој иначе најбољијој тачци црногорског туризма, посве-

бавни живот на нивоу предузећа. По свим овим основама постигнуте су велике уштеде. Лични дохоци усклађени су са могућностима и њихов просјек износи 2.320 динара. Позитивна је и чињеница да је „Монтенегротурист“ успио да активира све регије које покриза и да њихове вриједности презентира домаћим и страним туристима. Лимитирајући фактори за даљи развој су велико оптерећење предузећа доприносима за ФНП, енергетику, затим друге дажбине, ануитети на кредите, недостатак обртних и средстава

цињу, доворшењу започетог хотела у Петровцу од 320 кревета, који је, иначе, смештен у изузетно лијепом амбијенту, експрес ресторана у Бару, бистроа у Будви, три објекта у Котору и једног у Тивту, градске кафане у Цетињу и неколико објекта дуж пруге. Сви они су од посебног значаја за развој домаћег туризма, повећање ванпансионаске потрошње и запошљавање вишке радне снаге који сада оптерећује „Монтенегротурист“. За њихово довршавање треба инвестирати око 35 милиона динара. Када је ријеч о повећању капацитета у следећој и наредним годинама, онда се, свакако, рачуна и на хотел „Ас“ у Перазића долу, којим ће знатно бити обогаћена понуда лежајева високе категорије.

Досадашњи резултати постигнути су захваљујући доброј организацији рада у оквиру „Монтенегротуриста“. Но, остаје још доста да се уради на плану такозване интерне економије. Још увијек нема довољно залагања на активирању унутрашњих резерви. Због одсуства контроле долази до знатног одливања средстава. Нема ни домаћи-

Хотел „Агава“

иског односа према средствима, ни довољно љубави према радној организацији. Присутан је и лични интерес који се често ставља изнад интереса радне организације.

ПРОГРАМ ИЗГРАДЊЕ ОБЈЕКАТА ЗА МАСОВНИ ТУРИЗАМ

Резиме разговора у Будви састојао би се у томе да се даља активност у овом снажном пословном систему усмјери у правцу развоја друштвено-економских односа у складу са Уставом и Законом о удруженом раду. Удружијање рада и представа треба схватити еластичније приликом даљег повезивања са субјектима који су још

Нова улица у Будви

Базен у Светом Стефану

ван овог облика организације и размишљати о формама пословне сарадње с њима.

Други правац активности био је јачање интерне економије усавршавањем заједничких служби и стварање усло-

реализацију, али је сугерирано да се он поново узме у разматрање, како би се видјело шта треба мијењати у концепцији пројекта и динамици његове реализације, након чега би поново био понуђен Међународној банци.

Владимир Станишић

ТРИ ПИТАЊА — ТРИ ОДГОВОРА

Финансијско санирање „Монтенегротуриста“

Војиславу Вучековићу, финансијском директору ХТП „Монтенегротурист“, поставили смо три питања, која заједно са одговорима објављујемо.

ПИТАЊЕ: Поншто су финансије „душа“ економије, молимо Вас да нам изложите карактеристике удружене финансијске функције и проблеме финансијског положаја ХТП „Монтенегротурист“.

ОДГОВОР: Оно што карактерише удрожену финансијску функцију јесте жеља да се кроз удрожавање главних финансијских токова обезбедије одржавање финансијске равнотеже способности плаћања (ликвидности) радне организације и основних организација удроженог рада. До прије десет година финансијска функција је била, у основи, децентрализована. Проблем ликвидности је, такође, био децентрализован, те услед тога и заостриван. Све основне организације удроженог рада проблемом ликвидности, односно плаћања доспјелих ануитета, краткорочних кредитова и обавеза према добављачима. С обзиром на солидарну одговорност, добављачи су тужили „Монтенегротурист“, а банка је склалда са оног жиро-рачуна на коме је било пописа, не подећи рачуна да ли су у питању обавезе те или друге организације удроженог рада. Дакле, у том периоду непокривених инвестиција и недостатка трајних обртних средстава децентрализована финансијска функција умножавала је пољноту тешкоће.

Почетком од 1975. године извршена је економска реорганизација „Монтенегротурист“, која се базира на концепцији финансијске, најавне и продажне функције. Што се тиче ове прве, предвиђено је делимично удрожавање, путем главних новчаних токова. Приликом који цијирава удрожавања пошло се од жеље за одржавањем финансијске равнотеже радне организације као јединице. Удрожавање новчаних средстава врши се, с једне стране, по основу прилика од реализације остварене преко удрожене функције продаје, вишак готовинског пазара са жиро-рачуна основних организација и по основу краткорочних кредитова и, с друге стране, по основу одлика преко централанизованог диспо-

нирања средстава у складу са финансијским потребама за плаћање добављачима, исплату доспјелих ануитета, праћање краткорочних кредитова и задовољење финансијских потреба организација удроженог рада у вријеме вансезоне и недовољног прилива готовинског пазара на њихове жиро рачуне. На тај начин, уз помоћ планирања новчаних токова по основним организацијама и у оквиру удрожене финансијске функције, добијен је пре след гловалних новчаних токова, сагласно потребама и могућностима радне организације у јединици. Тиме је удрожена финансијска функција могла да контролише новчане токове и предузима акције у циљу реализација пољноту задатака на одржавању финансијске равнотеже и способности плаћања.

Реорганизацијом је елиминисан проблем ликвидности у основним организацијама удроженог рада, односно лоциран искључиво на удрожену финансијску функцију, која је растеретена посредујућа организација у циљу подржавања од купаца, јер их је преузела удрожена продаја и финансијска функција. Послове на бавке, ликвидирања фактура добављача, књижеве и обавезе плаћања добављача преузела је ООУР „Монтенегротурист“. Тако су добављачи одахнули, јер за снабдевање 20 удрожених организација снабђујују само са једном. Основне организације растеретене су обавеза евидирања дугорочних кредитова по кредиторима и банкама, вођења евиденције о доспјеју ануитета и њиховом плаќању — о свему томе брине удрожена финансијска функција, уредно изјашњавајући организације о доспјејима и плаћањим ануитета. Ову ситуацију требало је превазићи, па су у том циљу предузете енергичне акције, тако да је крајем прошле године добијен дугорочни кредит од око 45 милиона динара, чиме су, углавном, исплаћене доспјеле обавезе по основу дугорочних кредитова. Радна организација се налази на добром путу да ријеши недостатак трајних обртних средстава у току ове и следећих година.

Ревалоризацијом основних средстава, која је извршена крајем прошле године, највећи део је радној организацији рапидно повећање до-

приноса и зајмова за неразвијена подручја и за енергетику. Оно због тога што је ревалоризација више него удвоstrучила вриједност пословног фонда, који служи као основица за обрачун. Рајдана организација предузела је мјере за рјешавање овог проблема, презентирајући на дужим институцијама и органима чињенице о плаћенимима по овом основу. Најзад, неријешен проблем кадрова негативно је дјеловао на ефикасно спровођење организације у току прошле године. На најбољем смо путу да и ово питање решимо на задовољавајући начин и тако консолидујемо организацију.

ПИТАЊЕ: Који су начини и путеви за превазилажење проблема финансијског положаја ХТП „Монтенегротурист“ и када очекујете да ће они бити решени?

ОДГОВОР: У току сљедеће године очекујемо дефинитивно санирање радне организације, а уравнотежење њеног финансијског положаја је ујатно прије него што смо очекивали почетком ове године. За ово је, наравно, уговор да не искрсну посебне тешкоће, независне од субјективних фактора. Надамо се да ће, што се тиче организацијских и кадровских проблема, финансијска функција до краја године бити спасљива да успијешно изврши своје задатак. Оно што захтјева много дужи рок и више упорог рада јесте питање дисциплинине да се пројектована организација решава спроподе тачно и уз поштовање предвиђених термина.

ПИТАЊЕ: Какав је статус туризма као извозне гране и које му стимулације друштво по том основу признаје?

ОДГОВОР: Ово питање има два аспекта — општи и финансијски. С финансијске тачке гледишта, туристичка дјелатност у Црној Гори није била у најновијем положају. Посебна отежавајућа околност била је висока стота на фонду за неразвијена појлучка и зајму са енергетиком, чак диструктивна већа него у осталим републикама. Да поменемо само да је „Монтенегротурист“ до краја 1975. године издвојио и уплатио у ове фондове преко 60 милиона динара, што значи да би без овог издвајања његов финансијски проблем био решен. Други проблем био је условљен ниским стопама премија, у условима растућих цијена материјала и повећаних личних доходака, а готово непримјенијим курсевима појединачних валута. С обзиром да је премијска стопа увећана за читавих 5%, сада је ово питање донекле решено. На крају, треба истићи и то да је посљедњих неколико година готово пресахло додјељивање кредитова за нове инвестиције у туризам. Тиме је онемогућено поправљање производне структуре радне организације отежана намјеравана реконструкција неких објеката и смањење могућности „Монтенегротурист“ да постојећи технолошки вишак радника распореди на нове објekte. Све то имало је веома негативне реперкусије на показатеље рентабилности радне организације.

Владо Дулетић

Цвијеће и вандали

Човјек од давнина гаји цвијеће које покљањамо за рођендане, годишњице, празнике. Оно укращава наше баštve, балконе и ходнике.

У Будви, на Словенској плаžи, постоји велики цвјетни парк у који има каранfila, хризантеме, руже, палми и — да не набрајамо — цвијећа са свих континентала.

О цвијећу испред хотела „Парк“ брине цијо колектив, а посебно неуморни Имре Гордон, који је за свој дугогодишњи предани рад добио више награда и признања, међу којима и Новембарску награду општине Будва. Свјестан колико то цвијеће значи, он га стално заливава и окопава.

Но, није нам намјера да пишемо о томе како је мукотрпно стварају овај парк, по коме се хотел у њему прочују и туристичком свијету. Писаћемо о једној ружи која нам не служи на чист. Намје, оно што је годинама стварано стрпењем и трудом, разграђује се небригом и јавашљуком. У хотелу су нам ових дана причали да ујутру у парку налазе праву пустош: изгажени цвјетови, поломљене гране, ишчупане руже! Кају да Имре Гордон заплаче када види такав призор.

Ко су ти вандали, који уништавају овај цвјетни врт? То се питају и у „Парку“, то се питамо и ми. Сvakako да нису туристи, већ овдашњи, мјештани.

Чудно је да ти људи који живе од туризма и у туристичком граду уништавају оно што је место чини љепшим, што га украсава, по чemu се помиње. Због неколико стручака цвијећа, које Имре у свакој доба поклони онаме ко га затражи, ломе се гране, гази трава, чупа тек младо посађено цвијеће!

С. Грегорић

Хотели на Словенској плаžи

ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, НАШИМ ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРЖЕНОГ РАДА
ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА СВЕНАРОДНО СЛАВЉЕ УВЕЛИЧАЈУ
НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМORA
ЗЕПС — ХОТЕЛ „ПАРК“ — БУДВА

ОВИХ ДАНА У „МОНТЕНЕГРОТУРИСТУ“

Планови стабилизације на дневном реду

Установним организацијама удруженог рада ХТИ и „Монтенегротурист“ одвија се врло жива активност на доношењу планова стабилизације и њиховом спровођењу у живот.

Проблеми који стоје на путу овој привредној грани су разноврсни и бројни, почев од оних које наимеу објективни чиниоци до унутрашњих, који зависе од сваког радионог човјека. Постљице сезонског пословања су недовољно коришћење капацитета (хотели су само 126 дана у години потпuno апгажованы), ниска репродуктивна способност, технолошки вишак запошљених, због чега се губи годиње око 30 милиона динара, ниска производивост, висок степен задужености, недостатак трајних обртних средстава, велико захватање средстава кроз законске обавезе, нарочито од стране општине, недовољно коришћење унутрашњих резерви.

У циљу остваривања пољитике економске стабилизације у „Монтенегротуристу“ је доцјет програм стабилизације на цивој радне орга-

низаје, док се у оурима плански детаљно разрађују.

Секретаријат Конференције савеза комуниста „Монтенегротурист“ разматраје задатке на спровођењу у живот стабилизационих програма. Генерални директор Жарко Драговић образложио је у уводном излагању најважније задатке комуниста у спровођењу политике стабилизације, а посебно је указао на потребу већег ангажовања свих радних људи на побољшању интерије економике. Сматра се наиме, да у „Монтенегротуристу“ има неколико стотина вишак упошљених. Док у неким великим туристичким центрима, у „Плавој лагуни“ на примјер, на сто гостију долази 18 до 20 радника, у „Монтенегротуристу“ тај број износи преко 30!

Закључено је да се изради анализа и предложе мјере за решавање овог проблема који оптерећује радну организацију. Мјере треба да се одвијају у два правца: запошљавањем радне снаге у објектима који се буду градили и организовањем пре-

квалификоваша радника. Знатије резерве налазе се у стварању услова за повећање ванпансионске потрошње — подизању разних малих објеката и спортских терена, организовању разноврсног културно-забавног живота, уређењу просторија и простора за боравак дјече.

Мјере стабилизације указују и на потребу јачања радне дисциплине. У „Монтенегротуристу“ посебно истичи да ће успјех у спровођењу програма стабилизације је зависити од усавршавања стимулативних облика награђивања.

Радне организације које су у прошлoj години пословале с губитком предузеле су мјере за саваџију: већ не колико мјесеци радници организација удруженог рада „Авале“ Бечићи и „Ада“ у Улцињу примају умањене личне дохотке.

Стабилизационим програмом предвиђа се растерећење привреде прекомјерних објеката, па ће се пренапитати стопе доприноса и пореза, посебно оних из надлежности скупштина општина.

КОЛЕКТИВ ХОТЕЛСКО-ТУРИСТИЧКОГ ПРЕДУЗЕЋА

montenegrroturist

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СВИЈЕТЛИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СА ЖЕЉАМА ДА ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА ПРИДРЖУЈУ ЈОШ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Туризам доноси препород

Прошло је пет година од када је усвојен пројекат „Јужни Јадран“ — јединствени документ на коме су дуже времена радили југословенски и инострани стручњаци, а којим се регулише градња и развој овог дијела наше обале. За то вријеме никло је много објеката намијењених махом туризму и угоститељству, али је и остало још доста да се уради.

ОБУСТАВЉЕНА „ДИВЉА“ ГРАДЊА

Пројекат је условио израду генералних урбанистичких планова за све општине од Улциња до Херцег-Новог. То што детаљнији планови нијесу донијети за сва подручја — углавном су урађени и чекају на усвајање — штетило је општинама. Такозвана дивља градња била је узела маха у барској и улцињској општини, а није била поштеђена ни Будва. На крајњем југу Јадрана саграђено је много кућа без грађевинских дозвола. Било је више случајева узурпације грађевинског земљишта, на рочићу у Улцињу и његовој околнини.

Ефикасном акцијом свих друштвених снага у Будви, Бару и Улцињу спријечена је дивља градња, тако да није дошло до битнијих „повреда“ пројекта „Јужни Јадран“.

У будванском општини се, према плану, граде хотелска насеља и други туристички објек-

ти. У Бару је почела изградња друге фазе луке. Простор за објекте није ни дјелимично узурпиран, баш као ни трећи комплекс велике улцињске плаже, где се предвиђа изградња 8000 лежаја за потребе домаћих туриста. „Чист“ простор остао је и у Лучицама код Петроваца, у залеђу једне од најљепших плажа на Јадрану, где се предвиђа изградња хотелског насеља. Простори намијењени за друштвене објекте нијесу готово индиректно узурпирани у будванској комуни.

Бар ће се, због луке и пруге, развијати у индустриски град, док су Сутоморе, Петровац, Бечићи, Будва, Херцег-Нови и дијелом Тиват „резервисани“ за туризам. Више димњака биће у Котору и Тивту.

НА ЈАЗУ — ЈОШ УВИЈЕК НИШТА

Одјавно је „нацртано“ да у залеђу Јазу треба градити велико хотелско насеље са преко 5000 лежаја, које би је до јединствено на нашој обали. Дио представа требало је да обезбиједи Међународна банка за обнову и развој из Вашингтона, као што је то био случај са туристичким насељима Бернадином и Ба

Синим куком на сјеверном, односно средњем приморју. Међутим, ова два насеља скоро су већ довршена, а Јаз је „застао“ на пројектима. Разлог за то је веома једноставан — нема средстава, односно, тачније, није на вријеме био обезбијеђен дио учешћа са наше стране.

На Јазу се већ двије године кампајне, а тако ће бити ове и наредних сезона. То је велика штета, с обзиром да Јаз спада међу најљепше плаже Медитерана, па би хотелско насеље, какво је предвиђено, доносило „дебље“ девизе овом крају и цијелој заједници.

СЧИГЛЕДАН ПРОГРЕС

Кад би једном реченицом оцењивали пројекат „Јужни Јадран“ и оно што је рађено по њему могло би се рећи — Црногорско приморје доживјело је препород. Вјековима заостали крај, „рудник“ пећалбара, постао је туристички регион који спада међу најразвијеније у земљи. Прије ради, национални доходак по глави становника у нашој општини прелази 2000 долара годишње. Битно се измијенило живот људи — да вијно су одбачене рибарске мреже које су биле хранитељице житеља овога краја, а израсле су „фабрике девиза“ у којима се током сезоне сјамара хиљаде туриста.

Остало је још доста да се уради, нарочито на регионалном водоводу, изградњи система канализације у Будви, Тивту, Бару и другим мјестима.

Саво Грегорић

Аутобуси пред „Авалом“

На будванској ривијери нема гужве

Према подацима које смо добили од надлежних служби у основним организацијама које се баве туристичко-угоститељском привредом, на подручју будванске општине посљедњег дана јуна боравило је преко 10.000 домаћих и страних гостију. Нису узети у обзор моторизовани туристи, који су смјештени у шест ауто-кампова од Буљарице до Јаза, а којих је, према слободној процјени, било од три до четири хиљаде, као ни домаћи гости који су боравили у радничким одмаралиштима на подручју Будве, Бечића и Петровца.

Попуњеност капацитета у друштвеном сектору и домаћој радиности досјета је различита. Док су објекти ООУР Словенска плажа у Будви препуни (капацитет овог хотелског комплекса је 1.600 кревета, а у њему борави 1.700 гостију!), дотле је хотелски комплекс у Бечићима био полуопразан.

Наиме, ова радна организација, која располаже са 2.480 кревета, 30. јуна имала је једва 1.500 гостију, што значи да је било попуњено око 62% ка-

ООУР ЗА ДОМАЋУ РАДИНОСТ „МОГРЕН“, КОЈА ЗАХВАТА ПОДРУЧЈЕ БУДВЕ, БЕЧИЋА И СВЕТОГ СТЕФАНА РАСПОЛАЖЕ СА ОКО 7000 КРЕВЕТА У ПРИВАТНИМ СМЈЕШТАЈIMA И 6000 МЈЕСТА У КАМПОВИМА

пацитета. Ратко Вукчевић, директор ООУР „Авала“ — Бечићи, рекао нам је да ће капацитети њихових објеката бити попуњени тек крајем прве седмице јула.

Слична је ситуација и у основним организацијама удруженог рада „Авала“ — Будва и „Палас“ у Петровцу, док је град-хотел „Свети Стефан“, и поред високих цијена, попуњен до посљедњег мјеста. Ако се узму укупни показатељи, тек 80% хотелских капацитета било је попуњено на будванској ривијери.

За сада се нису испунила очекивања ни у погледу посјете домаћих гостију, чија се најезда очекивала пуштањем у саобраћај пруге Београд — Бар. ООУР за домаћу радиност „Могрен“, која

захвата подручје Будве, Светог Стефана и Бечића, располаже са 7.000 кревета у приватном смјештају и 6.000 мјеста у камповима. До краја јуна било је продато око 3.800 кревета, што је доста забрињавајуће, с обзиром да се већ прилично закорачило у сезону. Према томе, може се слободно рећи да на будванској ривијери има доволно слободних мјеста, тако да ове године нема бојазни да ће и они који без резервације долазе да овде проведу годишњи одмор остати на улици.

Плажа Јаз

Најљепша на Јадрану

КАДА се поведе разговор о камповању, обично се замисља да је то примитивни начин летовања: шатор, душек, ћебе, гарди лопци, рукас или аутомобилски „гепек“, крци разноразним намирницама за петнаестодневни боравак у некој од многобројних дивљих плажа, неиздејстван Јадран... Међутим, ако човјек с таквим гледањем на овај вид летовања „залута“ којим случајем на пляжу Јаз код Будве, одмах не измишленити мишљење увјернући се да камповање може пружити угоднији и потпунији одмор и од најлуксузнијег хотела.

На свега три километра од Будве, идући Јадранском магистралом према Тивту, одваја се колски пут који скреће лијево према јединој од најлепших плажа на Јадрану — Јазу, на којој је смјештен, вјероватно највећи камп на Медитерану, с обзиром да су му капацитети неограничени. Стотинак метара испред кампа нацлали се на рампу на којој гост добије број који му служи као легитимација на подручју будванске општине. На улазу у камп сваког госта сусреће љубазни и насладни управник Никола Ђуричковић, кога сте, прије мјесец или два дана, могли наћи на овој истој плажи у радијском одјејству, где са особљем засађује топчи, чисти плажу, спрема ресторан...

Малтре не војнички, Никола ће се сваком госту представити као управник радије јединице „Јаз“ која је у саставу ООУР за домаћу радиност „Могрен“. Новајији ће испрати и историјат кампа: да постоји од прије десет година, да је често мјесец властник, да је до прије двије године био снабдјеван водом из цистерни, а освијетљаван штерикама, да су постојала само два пољска Klozeteta. А затим слиједи прича о садашњим условима: воде има у непогрешним количинама, струје — такође. Плажа и море чисти су као кристал. Расположе се разноврсним реквизитима за плажу. Уређен је модерни санитарни чвор. На плажи је модерна продајница сувенира и прехрамбених артикала. У ресторану, капацитета 450 сједишта, ради познати „роштиљџија“ Фурке — то је његово „умјетничко“ име, а ко жели да сазије право, нека пође на Јаз на лично упита — иначе, Лесковчанин је и има плату вену од директора ООУР. На тераси ресторана свако вече свира музички састав „Луис“ из Краљева за бању и народну музiku. У једном адаптираном бујику, који је остао као успомена на тешке дане окупације у стјеновитој жутој грежи смјештен је диско клуб који може да прими 50 плесача.

Лужни дио плаже дуге нешто више од три километра, звана Голубарница, одређен је за „голане“. Извођен је камион и тамо могу јући само страсни љубитељи природе и слободног живота у њој. Плажа је добила име по голубовима који су некад масовно „станововали“ по стијенама и њеном залеђу. Голубова више нема, али зато они који је посјећују живе и понашају се као голубови.

Да не заборавимо поменути још један куриозитет Јаза на западном рубу плаже у море се улива Јашка ријека, која је тиха, бистра и дубока, а уз то богата разноврсном рибом, најви-

ше јегуљом. Прави је рај за љубитеље риболова и оне који воле да се буњају у слаткој води.

Дозволимо сада да о животу у кампу „Јаз“ кажу коју ријеч и његови становници, чија је структура разноврсна, како по професијама, тако и по националном и етничком саставу. Јаз има гостију који га посјећују узастопно и по седам година!

Дајмо ријеч Зорану Цицивијевићу, љекару из Воре:

— Већ три године летујем на Јазу са супругом и ћејцом. Били смо најприје у Чању, па смо се пребацили овде. Сматрам да овакве плаже нема на Јадрану. Чиста је и сваке године све уобичаја. Све ово што видите никако нам је такорећи пред очима: ресторан, вода, струја, тушеви... Заслуга за ово припада сваком човјеку овде, посебно управнику Ђуричковићу. Особље прихвата примједбе гостију и одмах се исправља. Рибе имају доволно и готово увијек. Што је за нас најважније, имају „мајлон“ плаџу. Велика предност је и то што је уведена аутобуска линија.

Докторова супруга Мара, иначе педагог истиче да је боравак на Јазу посебно користан за људе из великих урбанизованих центара, чија ћејца домаће животиљке познају само преко фотографија, а о дивљима да и не говоримо. Овде, у околини, срећу се с кравом, магарцем и другим животињама, што је за ћејцу прави доживљај.

Миље Ђурковић, саобраћајни инструктор из Сенте, вије дviјe године гост је Јаза.

— Три године летовали смо у Буљарици. Лане дођосмо овоје. Овог лета пођосмо на Палић, стигосмо до Задра тражећи погодно место. Као што видите не нађосмо никад љепше од овог. Ту можемо да добијемо све. Резервисао сам број и за идућу годину. Мислим да овде човјек најприје поцрпи. Исхрана је изверсна, а боравак није скуп: 56 динара за мене, жену и ћејет! Нарађено, плус таксе — боравишна и купалишна. Имамо шатор и кола. Да дијете имамо попуст 40%. То није скупо, јер човјек овде као да добије своје парче земље на мору.

— Шта вас гони да летујете у кампу, кад бисте, можда за исте паре, могли провести одмор у неком срећњем хотелу? — упитали смо наше саговорнике.

— Комоција, ширина и чари природе, које се никад ће овде не могу осетити — то је оно што нас гони да будемо гости Јаза.

Владимир Станишић

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИМА О СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА И ГРАЂАНИМА, КАО И СВИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА У НАШОЈ РЕПУБЛИЦИ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И УБУДУЋЕ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „МОГРЕН“ — БУДВА

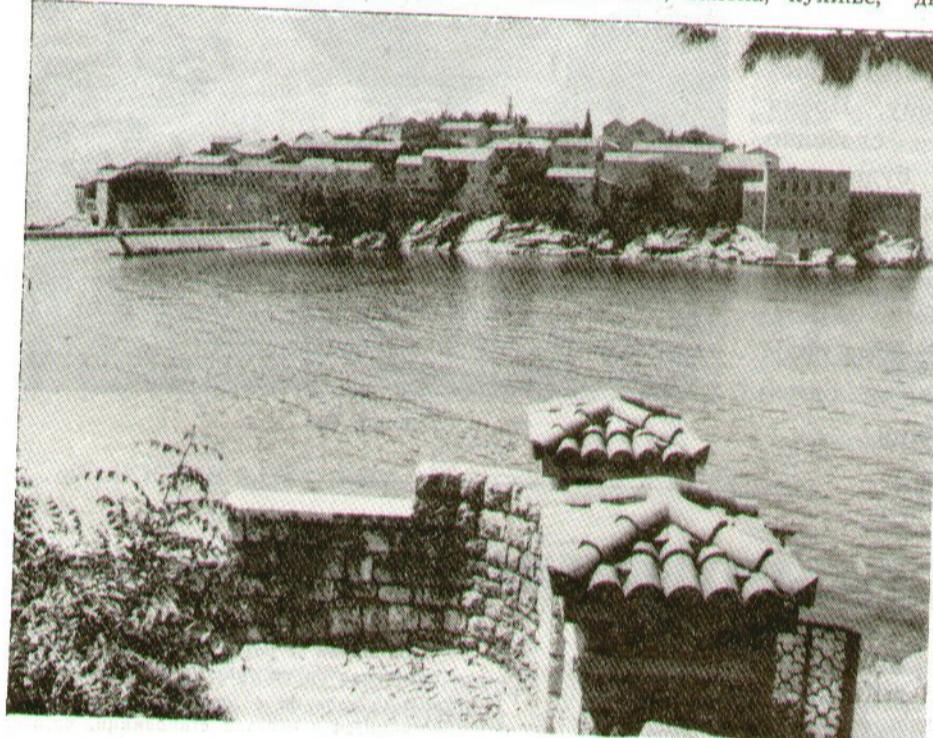

ГРАД — ХОТЕЛ „СВЕТИ СТЕФАН“

Без празних мјеста

ОВИХ ДАНА, када живи у термометру често прелази и тридесети подеко Целзијусове скале, посетили смо наше најатрактивније љетовалиште — Свети Стеван, мјесто где се „беру“ девизе и где се разговара на енглеском, италијанском, француском и њемачком језику.

Долазимо близу тог угоститељског објекта који је крупним знаком убиљежен у свим туристичким картама свијета. Пуно је гостију, али нема гужве. На прелазу који води од копна до улаза у Свети Стеван нашли смо на повељку групу странаца који су хрлили на плаже. У сусрет су им ишли туристи који су тек требали да пређу капије града-хотела.

Свети Стеван

Плажа је, са једне и друге стране, била „ишарана“ сунцобранима под којима су се одмарали Американци, Њемци, Енглези, Швајцарци. Већини је кожа још увијек бијела, а било је и оних које је сунце опалило по лицу и тијелу — они су очито дуже ужицавали у љепотама овог бившег рибарског насеља.

— Почело је добро — саопштио нам је Иво Арменко, директор ООУР „Свети Стеван“. — Забиљежили смо 8% више ноћења него прошле године у исто вријеме, што говори да би сезона могла бити добра. Од прије неколико дана на Светом Стевану нема слободног мјesta. Ако анализирамо стање у предсезони, задовољни смо, јер је стално боравило од 120—150 гостију.

„Маестрал“ ради на нивоу прошле године (резултати у предсезони 1975. били су одлични), а слично је и с „Милочером“.

У „Светом Стевану“ није најважније да сваки кревет буде заузет. Разумије се, добро је кад гостију има

купатила... Има посебан улаз и посврну терасу која је непосредно уз море. За сада нема гостију, али ће бити, јер се за њу већ интересују.

Да кажемо и цијену — овде дан стаје од 450 до 500 долара. Не продаје се посредством агенције, већ такозваном слободном погодбом.

Затекли смо доста гостију и испред ресторана „Обала“. Ту је увијек пуно, јер, какву, није се десило да гост пође а да ту није био услужен како треба, да је чекао дugo, или да јело и пиће нијесу били у реду. А тако је и у свим објектима ООУР „Свети Стеван“. Гост се овде ријетко жали, јер ту раде најбољи конобари и кувари.

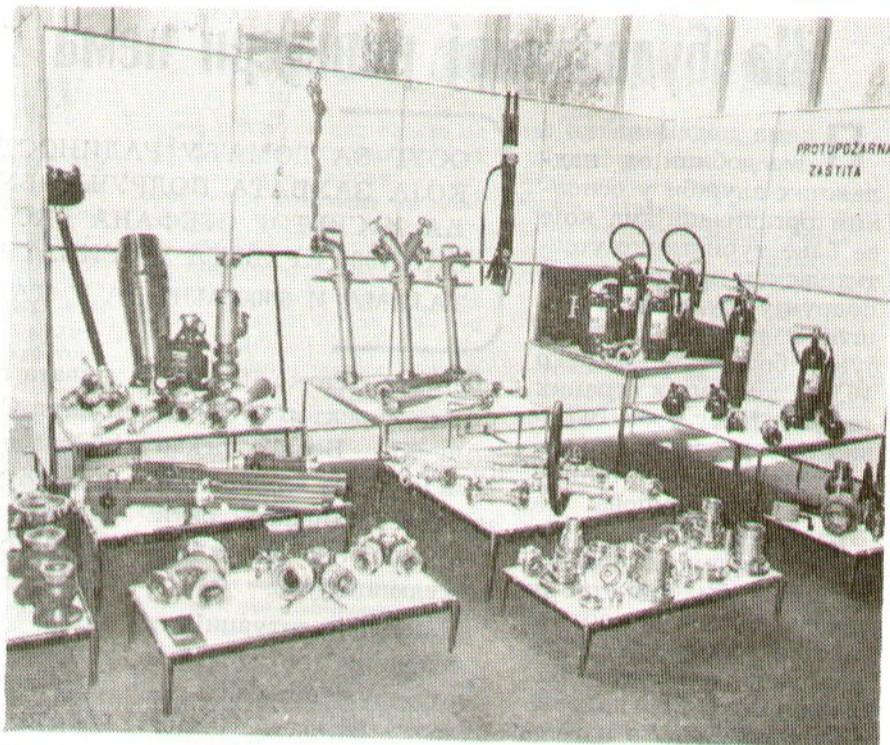
Нисмо успјели да за ову сезону завршимо један пројекат — жали нам се Арменко. — Требало је наиме, да изградимо мањи шопинг центар близу улаза у Свети Стеван, где би се продавали сувенири, новине слаткиши... Надам се да ће то бити урађено до идућег љета.

С. Грегоvić

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „СВЕТИ СТЕФАН“

Штанд опреме за противпожарну заштиту

Јадрански сајам Будва

СВАКОГ ДАНА ОД 1. X 1976. ОД 17 ДО 22,30 ЧАСОВА

БОГАТ И РАЗНОВРСТАН РЕПЕРТОАР ПРОИЗВОДА ТЕКСТИЛНЕ, ДРВНЕ, МЕТАЛОПРЕРАЂИВАЧКЕ И ХЕМИЈСКЕ ИНДУСТРИЈЕ, ОБУЋЕ, БИЈЕЛЕ ТЕХНИКЕ И ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ

ИЗЛАЖУ:

ЈУГОСЛАВИЈА, ИНДИЈА, ПАКИСТАН, СИРИЈА, ЈОРДАН, ФИЛИПИНИ И ТАЈЛАНД

ПОСЈЕТИТЕ ЈЕТЊИ САЈАМ ПРОДАЈА ЗА ДИНАРЕ

КОЛЕКТИВ ЈАДРАНСКОГ САЈМА ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

Штанд Републичког завода за заштиту природе

ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ

ДОБИТНИК
„ЗЛАТНОГ КОРМИЛА“

Ових дана је у Буџији боравио Стево Анђус, директор иностраних туризма — европске рецептивне путничке агенције „Атлас“ из Дубровника — овогодишњи добитник великих признања „Златно корило“. Вrijедно је напоменути да се ова награда први пут додељује једном Југословену. Свечано уручење на граде биће у Фиренци, на Међународном туристичком конгресу који се одржава од 21. до 25. октобра ове године. Искористили смо прилику када је друг Анђус посјетио дирекцију ХТП „Монтенегротуриста“ и замолили га да нам нешто више каже о овој награди и свом раду.

— Награду „Златно корило“ додељује сваке године удружење новинара и тур-оператора Европе за изузетно залагање у туризму и разради програма тур-оператора на подручју Југославије.

— Ви сте, друже Анђус, до 1973. године радили у Буџији, као директор филијале „Атласа“, можете ли нам нешто рећи о том времену и како данас „Атлас“ гледа на сарадњу с „Монтенегротуристом“.

— Почеко сам да радим у вријеме када је туристичка понуда на подручју Црне Горе била незнатна. Имао сам прилике да видим каквим се темпом развијао туризам на овом подручју, како је, из године у годину, постајао приоритетна привредна грана. Искуство које сам тада стекао било је за мене драгоцен. Мишљења сам да је сарадња између „Атласа“ и „Монтенегротуриста“ неопходна и да, захваљујући тој сарадњи, можемо данас заједнички говорити о резултатима. „Монтенегротурист“ се, као здружен предузеће, афирмисао и постао је познат у цијелој Европи, па и у свијету. Концепција такве организације у пословном смислу је себе доказала, и мислим да је то прави и једини пут да се још више и успјешније развија. Ми највише контактирамо с продажом „Монтенегротуриста“ и очекујемо да ћемо ове године закључити уговор за 6.000 кревета на овом подручју. Сама та чињеница доволно потврђује колико добро и успјешно сарађујемо.

— Данас је у Западној Европи криза, и она, свакако, има одраза на туристичка кретања не само у нашој него и у другим рецептивним земљама. Како је Југославија један дио те понуде, реците нам који је, по вашем мишљењу, прави пут да је прећемо?

— У таквој ситуацији човијек мора да буде опрезан у

Стево Анђус

давању понуда, јер мала грешка у смислу неопрезности — било да се ради о недовољној пропаганди, превисоким цијенама или лошем квалитету услуга — може да има велике последице. Желим да кажем да су одговорни људи у „Монтенегротуристу“ свесни ових чињеница, јер прате редовно туристичка збивања у Европи, и убијећен сам да је начин на који сада спроводе пословну политику једини и прави пут који је гаранција за успјех.

— Да ли је туристичка понуда на Црногорском приморју конкурентна на узбукарском европском тржишту?

— У потпуности, и убијећен сам да се смјештајни карактери могу увијек добро продавати, без обзира на кризне периде.

— Ви сте, друже Анђус, рођени на Светом Стефану. Речите нам како се осјећате у Дубровнику.

— Увијек сам сматрао, и тог сам мишљења, да је ако човјек добро ради повјерени посао, и ако у том послу нађе себе независно од тога где се налазио остварио свој животни циљ. Мислим да сам то у „Атласу“ успио. Међутим, слика Црногорског приморја увијек је присутна у мени. Веома ми импонује, када чујем да је Црногорско приморје најљепше на свијету. Заузимајући у „Атласу“ овај положај, сигуран сам да радим и за овај крај, а као најбољи доказ за то је одлична сарадња са вашом фирмом, која је „Атласов“ партнер број један.

— На крају нам реците, да ли сте очекивали овако велико признање?

— Да будем искрен, изнећен сам, јер за ову награду нијесам лично сам за служкан. Радећи у фирмама као што је „Атлас“, која дјелује пословно на подручју цијеле Југославије и има велику афирмацију у свијету, могу слободно да кажем, да је дјелим са свима запосленим у њој.

Нада МИТРОВИЋ

Хотел „Ас“: у Перазића долу настављају се радови

ПРВИ ГОСТИ — ИДУЋЕ ГОДИНЕ

ИДУЋЕГ ЉЕТА, ПОСЛИЈЕ СЕДАМ ГОДИНА ИЗГРАДЊЕ, хотел „Ас“ у Перазића долу треба да отвори врата првим гостима. Ова најновија вијест стигла је из нашег главног града.

Подсећатимо се зашто овај хотел није завршен од 1969. године до данас. Криви су — у првом реду, односно највише — београдско предузеће „Комфор“, које је изводило радове, и раније генерални секретар Ауто-мото савеза Југославије, који је био инвеститор. Пошто је „Комфор“ ликвидиран, извођачи радова су се мијењали, па је градилиште хотела названо „Скадар на Бојани“. С малим прекидима, како нас је обавијестио Јово Милутиновић, није се ништа радило пуне двије године, тако да предстоје занатски радови и да се комплетира опрема.

Још се мора радити као у мобилном стању, јер се једино тако може стечи повјерење друштва да се кадровски, финансијски и организационо спремно и способно да учврсте темељи организације — најновији је заједничак Предсједништва АМСЈ.

Тешко би се могли набројити сви разговори који су се водили о судбини хотела. Многим сједницама присуствовали су представници Савезног извршног вијећа и Предсједништва Савезне конференције ССРН. Било је и републичких секретара, директора великих предузећа, банака: жељело се да ова организација што прије „стане на своје ноге“.

Недавно је Скупштина Београдске банке овластила свој Извршни одбор да донесе рјешење о одобрењу средстава за довршетак хотела у Пе-

ризића долу. Спремност да се ова одлука спроведе и хотел „Ас“ до идуће године „обавезно заврши“ потврђена је и на састанку представника готово свих учесника у овом послу коме је предсједавао Милан Вукасовић, предсједник Савезног комитета за туризам.

Подршка као да је дала крила Ауто-мото савезу Југославије који се обратио свом чланству с предлогом да се распише зајам солидарности за санирање финансијских тешкоћа организације. У тренутку када ова организација још није потпуно чврсто стала на своје ноге, тај потез био је прилично ризичан, али зајам је почeo да се уписује.

Хотел „Ас“ је један од изузетно сложених проблема који нам је прошлост оставила у наслеђе — рекао је Вукашин Марашић, генерални секретар АМСЈ. — Наша организација ће учинити све што је у њеној моћи да га што прије ријеши, водећи рачуна о најширим друштвеним интересима. Посљедњи је тренутак да се ово „клупко“ размрси, јер је у Перазића долу замрзнуто неколико милијарди стarih динара.

Када се заврши, хотел „Ас“ ће бити један од најљепших на Јадрану. Имаће 400 лежаја — 250 у хотелу, а 150 у дадесет и пет вила које се налазе у густој храстовој шуми. Осим сопствене шлаже и пристаништа за јахте и мање бродове, „Ас“ ће имати ноћне барове, биоскопску дворану, террасе и салоне, отворени и затворени базен, сопствену пекару, фризерски салон и друге пратеће објекте.

С. ГРЕГОВИЋ

ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Вијеће удруженог рада и Вијеће мјесних заједница, на одвојеним сједницама одржаним 23. јуна, прописала су одлуком нове мјере за заштиту од пожара, које су дужне да спроводе сва физичка и правна лица, на територији општине Будва. Одлуком се забрањује у временском интервалу од 1. маја до 1. октобра паљење ватре и употреба роштиља и плинских уређаја у шумама, парковима и другим отвореним површинама или у њиховој непосредној близини као и бацање сакупљених отпадака, картонске амбалаже и кућног смећа. У временском периоду од 1. октобра до 1. маја дозвољено је паљење ватре, ради спаљивања скуп основу одобрења Центра за заштиту сопствену одобрења Центра за заштиту од пожара, и то у повољним временским условима. Том приликом морају бити предузете све мјере преостројности у циљу спречавања ширења пожара, и то од момента паљења ватре до њеног потпуног гашења. У захтјеву за добијање одобрења мора се навести: име и презиме, односно назив подносиоца захтјева, а уколико се ради о правном субјекту и одговорног лица, ближа локација на

којој треба палити ватру, материјал који треба спаљивати, вријеме када се жели палити ватра и да ли је потребно обезбеђење ватрогасног вода. У одобрењу Центра за заштиту од пожара мора бити назначен дан када се пали ватра, као и други услови везани за заштиту од пожара. Поредан примјерак овог одобрења доставља се Одјељењу за унутрашње послове и Основној организацији удруженог рада Комуналне службе.

За кршење одредаба ове одлуке предвиђене су и високе новчане казне, и то за правна лица од 10.000, а за физичка и одговорна лица до 1.000 динара. Надзор над спровођењем ове одлуке врше радници организације за унутрашње послове и Центра за заштиту од пожара.

Како се одлуком правно регулише понашање грађана у предузимању мјера за заштиту од пожара и прописују санкције за пропуштање одређених радњи, што је проузроковано досадашњим дивљањем у овој области, оправдано је захтијевала делегација Мјесне заједнице Свети Стеван да се грађанство на поларан начин упозна са њеним садржином.

Д. Јововић

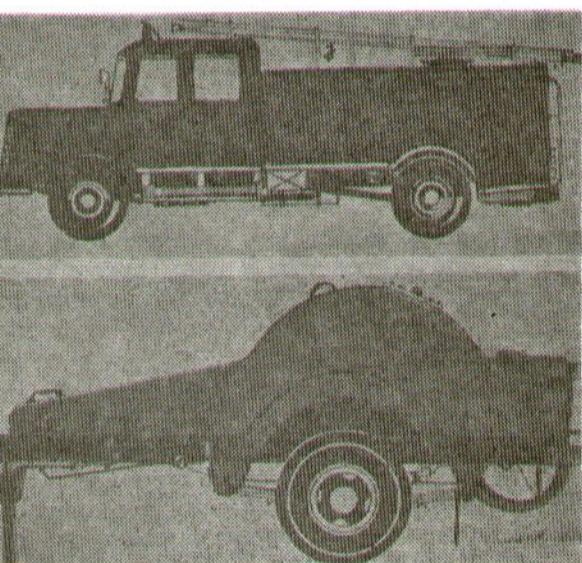

Базен хотела „Интернационал“

„Плава школка“ проширења

НА СЛОВЕНСКОЈ ПЛАЖИ слободним часовима. Плаћен је у Будви 28. јуна свечано је отворена нова тераса на крову рибљег ресторана „Плава школка“, која је уређена у стилу бродске палубе, тако да ће овај, и иначе најатрактивнији, угоститељски објекат на будванској ривијери постати још привлачнији за госте. „Плава школка“ је, захваљујући мајсторском спровођању рибљих специјалитета, само за годину дана рада стекла реноме једног од најатрактивнијих објеката на Црногорском приморју.

Капацитети ресторана, који је, такође, израђен у стилу бродског салона, убрзо су постали према-ли да би задовољили потребе све већег броја посетилаца. Зато су радници ООУР „Словенска пла-жа“ одлучили да се из „салона“ изађе на „палубу“. Све је урађено сарадњи са Јадранским сајмом

НАЈСРДАЧНИЈЕ
ЧЕСТИМАТО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА
НАРОДА ЦРНЕ
ГОРЕ

СВИМ НАШИМ
ГРАЂАНИМА, РА-
ДНИМ ЉУДИМА,
ДРУШТВЕНО-ПО-
ЛИТИЧКИМ И ОР-
ГАНИЗАЦИЈАМА
УДРУЖЕНОГ РА-
ДА

КОЛЕКТИВ ЦЕН-
ТРА ЗА ПРОТИВ-
ПОЖАРНУ ЗА-
ШТИТУ — БУДВА

Центар за противпожарну заштиту

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОЖАРА наше општине се, по броју и квалитету противпожарних средстава и опреме, уврстио међу најопремљеније организације ове врсте у нашој Републици. Оспособљен кадровски и у материјално-техничком погледу, он у свако доба дана и ноћи, када год и где год се указала потреба, може успјешно интервенисати. Захваљујући свему томе, овај клектив је успио да угаси и локализује на десетине шумских и других пожара на подручју будванске и неких сусједних општина. Посебан успех, а то је оно што се сматра за најважније, постигнут у превентиви, што доприноси да се смањи број пожара и висина штета коју они наносе.

Колектив Центра за противпожарну заштиту ће се и убудуће максимално ангажовати у свом раду како би се противпожарна заштита, као компонента друштвене самозаштите, још више усавршавала и оспособљавала за обављање задатака из њене надлежности.

ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА
— ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИМАТО РАДНИМ ЉУДИМА И ГРА-
ЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧ-
КИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ
РАДА

КОЛЕКТИВ ООУР ХОТЕЛИ СЛОВЕНСКА ПЛАЖА

Шанса за таленте

СНОВНИ ЦИЉ ТИТОВОГ ФОНДА за стипендирање јесте „развијање и остваривање политике социјалистичког самоуправног друштва у области образовања, стручног оспособљавања и усавршавања младих радника и радничке дјеце, на основама солидарности“. Није риједак случај да млади човјек не може постићи жељено ниво образовања због тешког материјалног стања, а Фонд о коме говоримо један је од друштвених коректива у правцу уједначавања општих, прије свега материјалних услова школовања. С обзиром на значајну историјску улогу личности чије име носи, од изванредне су важности морално-политичке особине кандидата и корисници стипендија из Титовог фонда преузимају на себе велике обавезе које произилазе и чињенице што им друштво тим путем не само обезбеђује материјалне услове за школовање, него им исказује и велико повјерење, које они морају оправдати. Фонд ће, вјероватно, бити у ситуацији да проналази, осим стипендија, и друге, еластичније, видове стимулисања младих радника на стручно усавrшавање. Своје ће се моћи обезбеđivati чињенице што им материјалне помоћи за дошколовање са радног мјesta, јер не треба губити из вида чињеницу да брз развој технологије захтијева перманентно стручно образовање радника. Фонд не даје само новчана средства него прати школовање и проблеме стипендија, остварујући тако своју васпитну и људску димензију.

Наша општина може да се похвали податком да су четрдесет радних и других организација чланице Титовог фонда са годишњом уплатом у износу од око 150.000 динара и 979 појединца са годишњом уплатом од 85.620 динара. Општине Бар и Будва у укупном износу представа учествују са 5% и зато нас не чуде ријечи похвале које налазимо у извјештају о раду Скупштине и Извршног одбора СРЦГ „тамо где је друштвено-политичка активност савјета и друштвено-политичких организација била стапла и континуирана у Титов фонд се учланило велики број ООУР-а и других организација и појединца, а посебно треба истaćи општине Бар и Будва“.

Иако можемо бити задовољни досадашњим резултатима, јер протекли период карактерише широка активност и велико залагanje, ипак ћемо ријечи критике упути организацијама које још увијек нису испуниле своју обавезу према Фонду. Наиме, седам радних организација није уплатило 39.000 динара, а појединци из 18 организација дугују 85.390 динара! Најзад, ако занемаримо појатке о дуговањима, јер се надамо да ће у току овога мјесеца организације о којима је ријеч испунили своју обавезу, остаје чињеница да Будва предњачи висином улога у односу на друге општине у Црној Гори.

Сматрамо да је потребно нешто више рећи и о критеријумима за избор стипендија Титовог фонда, јер појатак да Будва нема ниједног упућује на констатацију да су организације удруженог рада и млади људи ван њих недовољно обавјештена.

Полазећи од јединствених критеријума, које је усвојила Скупштина Титовог фонда СФРЈ и Одлуке о ближим критеријумима коју је усвојила Скупштина Титовог фонда СРЦГ, предност имају кандидати активни у друштвено-политичким организацијама који хоће да се обrazuju у струци која је дефицитарна, а показали су до сада добар успјех у школи или се истичу на радном мјесту. Тражи се, између остalog, да приход по члану домаћинства није изнад 1.000 динара за ученика и студента, а за младе раднике до 1.500 динара по члану. Напомињемо да немају право, односно не могу конкурсати дјеца чији су родитељи службеници или индивидуални пољопривредни производи, а просјечна оцјена кандидата за стипендију не смије бити испод 3,5 за ученике и 7,5 за студенте.

Конечно, мислимо да се то подразумијева, стипендију ове врсте, из фонда који носи Титово име, може добити само онај млади човјек који посједује одговарајуће морално-политичке квалитете.

Овим путем желимо да младе сиромашне талентоване људе упознамо са шансом која им се нуди и, истовремено, нека ови редови буду позив на учлањење новим организацијама удруженог рада и појединцима.

Весна ЛЕКОВИЋ

СКУПШТИНСКИ ЖИВОТ

Двогодишња општа средња школа

Разматрани су и извјештаји о раду Општинског суда и Општинског јавног тужилаштва у Котору. Делегати су ове извјештаје усвајали са закључком да се у наредном периоду у извјештајима проблематика третира по општинама, са потпуним прегледом примјених и завршених предмета по врстама за сваку општину посебно.

Коме припада купалишна такса

Друштвено-политичко вијеће и Вијеће удруженог рада измјенили су одлуку о дјелатностима сличним привредним, утолико што се оне могу обављати искључиво личним средствима рада у својини грађана. Вијеће

ДВИЈЕ ИЗЛОЖБЕ

У ГАЛЕРИЈИ „САНТА МАРИЈА“

Четврту овогодишњу изложбу у „Санта Марији“ — Десе Булатовић и Расима Хадровић-Полимског — отворио је истакнути југословенски сликар и публициста СКОЈ-а. Послије рата завршила је учитељску школу и филозофски факултет у Београду, а касније је, док се

Бијелог Поља. Носилац је Партизанске споменице 1941. У току НОБ била је члан Среског комитета КПЈ и члан Обласног комитета СКОЈ-а. Послије рата завршила је учитељску школу и филозофски факултет у Београду, а касније је, док се

1958. и 1959. године налазила у Канади, почела да се бави сликарством. Сликарка се представила будванској публици са преко тридесет радова, који одишу лиризмом, маштом и дивним колоритом који се надопуњује добром техником.

Расим Хадровић-Полимски рођен је 1936. године у Бијелом Пољу. Уписао се у уметничку школу у Херцег-Новом 1953. године, а од 1975. године редовно похађа школу којом руководи истакнути југословенски сликар Милић од Мачве.

Као сликар великих хтјења, Полимски има изванредне цртачке способности. Попут Љуба Ивановића, његова оловка биљежи питорескну узвишеност Бијелог Поља, Комова, Рожаја, затим крајолике Далмације, Македоније и других дјелова наше земље. Највише је заокупљен својим крајем, а изванредан је у темпери „Бјелопольско-мачванске паралеле“.

С. П.

Девет умјетника из Данске

Почетком јуна у Модерној галерији отворена је изложба данских сликара окупљених у групу „GYRR“. Њихова умјетност одише топлином и ангажованошћу, одликује се снажним модерним и аутентичним изразом.

Данска умјетност се од најранијих времена развијала под непосредним утицајем западноевропског сликарства, прије све га сусједа Француза, Њемаца и Холанђана. Дошао је до израза у склопским дјелима Торвалдена из доба класицизма и Висена из времена реализма, затим у сликарству Екерберга, а у новије vrijeme код Михајела и Ане Аншер. Тај утицај, међутим, никада није могао да избрише основне карактеристике народног духа Данана.

На изложби су се представила деветорица умјетника са 46 радова. Гулар Веј са четрнаест од којих је најзапаженији

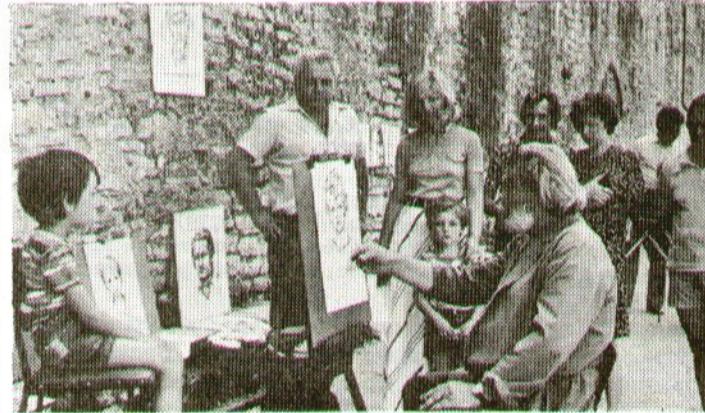
„Око“, који је асоцијацију слике Франциска Гоје „Трећи мај 1808“ на особен начин у новом руку пренео на платно у акрил техници. Берг Сорији изложио је три рада, а Бент Холштајн само један акрил на платно „Носорог“. Инспирисан Тијацијом, Класус Боеџен посветио је девет слика овом великану палете. Између три слике Вјерна Хансена најинтересантнији је „Черчилов улазак у Конвикт“. Свих пет слика Ерика Расмусена плијене елегантјом цртежа и односом фигура у простору. Лиза Оноре, једини жена у овој групи и једина керамиčар, представила се са четири рада различитих дјелјија. Модгес Скејт, инспириран чуvenом Рембрантовом сликом, насликао је „Час анатомије“ у потпуно новој форми. Јерген Сејер изложио је пет слика и платно „Аутопортрет“.

ТРАГОМ КАМЕРЕ

ОЖИВИО „БУДВАНСКИ МОНМАРТ“

Будвани, нарочито они из Старог града и његове околине, кажу да је сезона увељико почела тек онда када испред древних градских зидина угледају штафелаже умјетника — чланова ликовне групе „Могрен“. Зато је, чим је ових дана изниво кичицу и боје, Мићо Вујовић, ака-

demski сликар из Београда, био у центру пажње. Око њега се одмах окупила маса смијета: Будвани су га поздрављавали као суграђанина, јер међу њима проведе добар дио године, а страници хоће да одмах добију портрет који Мићо брзо и спретно ради.

Мићо Вујовић у свом атељеу

— Драго ми је што сам, као и ранијих година, први изнад штафелај испред зидина — рекао нам је Мићо. — Ужели сам се Будве, туриста и рада, и зато сам одмах прионуо на посао. Током сезоне приредију једну или двије изложбе слика, а за туристе сам спремио и једно изненадење: онима које то буде интересовало једном недјељно говорију о портрету као сликарској техници. Та „предавања“ држанији поред штафелаја, на створеном простору, и мислим да ће бити занимљиво.

С. Грегорић

ОБЕЗБИЈЕЂЕНА СРЕДСТВА ЗА РАД ПРАВОСУДНИХ ОРГАНА

Делегати Скупштине општине донијели су одлуке о усвајању самоуправних споразума о финансирању Општинског суда и Општинског јавног тужилаштва у Котору, између општина Котор, Тиват и Будва, као и овластили предсједника Скупштине да их потпише.

Према самоуправним споразумима, средства за рад ових правосудних органа обезбеђују се у буџету општине Котор, у којој се налази њихово сједиште, а иста заједнички и споразумом утврђују све три општине. Општине учествују у обезбеђивању утврђених средстава са сљедећим процентима: которска — 50%, будванска — 30%, а тиватска — 20%. Приходи од судских такса, оставарени у готовом новцу, дијеле се изменено општина, сразмерно процениту њиховог учешћа у обезбеђењу средстава. Споразуми су склопљени на неодређено вријеме, или сваки учесник може предложити његову измену или допуну. Изједна или допуна може се предложити током једне, а за сљедећу календарску годину. Усвојени споразуми примјењују се од 1. јануара 1976. године.

Измијењена одлука

Измијењена је и одлука о уређењу и давању на коришћење грађевинског земљишта. Измјена се састоји у томе што се комисија за уступање земљишта путем конкурса састоји од пет чланова и исто толико замјеника, с тим што њеног секретара именује Извршни одбор Скупштине општине из реда радника основног органа управе.

УЗ ЈЕДАН ЈУБИЛЕЈ

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА „ЗЕТА ФИЛМА“

За непун месец дана, тачније 1. августа, навршава се двадесет година постојања и рада предузећа „Зета филм“, које је, дјелујући на културном плану у нашој општини, Републици и у читавој земљи — обезбиједило једно од водећих мјеста међу радним организацијама ове врсте у Југославији, о чему најречитије свједоче бројна признања добијена за висок умјетнички и културно-васпитни ниво филмова, који су, посредством овог колективе, стигли на екране наших биоскопа.

У области своје основне дјелатности предузеће је откупило и ставило на биоскопски репертоар око 600 домаћих и страних играних и приближно толико документарних краткометражних филмова од којих се неки сматрају врхунским остварењима седме умјетности, и тиме дало значајан допринос квалитету југословенског биоскопског репертоара, који је својевремено стекао реноме једног од најбољих у свијету. Као илустрацију вијоког квалитета филмова на водимо чињеницу да их је приличан број добио највише награде и признања на фестивалима у Пули, Београду, Кану, Венецији, Карловим Варима, Москви, Берлину, Мар дел Плати и другим међународним филмским смотрама. На импозантном списку аутора сретамо имена Грифита, Чаплина, Казана, Стивенса, Дејвида Лина, Клуза, Каята, браће Васиљев, Рома, Ренеа, Дон-

скоја, Бондарчука, Чухраја, Јуткевича, Бардема, Димитрија, Хичкока, Хокса, Хатајеја, Де Сике, Калатозова, Бергмана, Бардома, Берланге, Франкенхајмера, Јанча, Буњуела, Земана, Лелуша и многих других величана свјетског филма.

ДОМАЋИ И ДЛЕЧИ ФИЛМОВИ

Од домаћих филмова на прво место долази црнобељни документарец „Документи једног живота“, посвећен револуционарном раду друга Тита, затим првеници црногорске кинематографије „Лажни цар“ и још два филма истог режисера, рано преминулог Веље Стојановића — „Зле паре“ и „Кампо Манула“, „Кота 905“ Мата Реље, „рат“ Вељка Булаџића „Измам 2 маме и 2 тате“ Креше Голика, „Три сате за љубав“ Фађила Јаћића, „Прије истине“ Кокана Ракоњца, „Велимиринићеви „Дан четрнаести“, „Провјерено, мина не ма“, „Дервиш и смрт“ и „Врхови Зеленгоре“, „Не дијај у скрну“ Мила Ђукановића, „Не убиј“ Клода Отана Ларе, „Насиље на тргу“ Леонарда Берковићића, „Кало“ Вила Понтикорова, „Звијезда путује на љуг“ Олдрига Липског, „Сутјеска“ Стјепета Де лина, „Свадба“ Радомира Шарановића и „Оковани шофери“ Владимира Павловића.

„Зета филм“ је учествовала у производњи домаћих играних и документарних филмова са „Ловћен филмом“, Кино клубом Београд, Филмском радионом заједницом „Сутјеска филм“, „Загреб филмом“ и Филмским студијом Титоград. Она је ангажовала значајне средства за унапређење домаће филмске производње откупним страним, у првом реду источне европске филмове, са циљем да се на страном тражишту пласирају дјела домаћих стваралаца. Предузеће је било корпоративни и издавачки дистрибутер најлепшијег домаћег филма „Сутјеска“ и правилним пласирањем омогућило да то изузетно остварење виде

гледаоци из свих крајева наше земље. Треба, такође, истaćи да је путем развијања међурепубличке сарадње предузеће обезвиједило значајне средства од стране сродних организација за снимање филмова у продукцији Филмског студија Титоград.

Милан Новићин

Предузеће је посвећивало по себи пажњу најмајчим гледаоцима, па је откупило, изменујући осталих, Еулујелову екранизацију Дејвојковог романа „Робинсон Крусо“, „Гулiverova путовања“ Џека Шера, „Тома Палчин“ Џорџа Пала, „Авантуре Тома Сојера“ Нормана Таурова, „Авантуре Хаклебрија Фине“ Мајкла Кертиса, „Дарби О'Гил“ и „Трагодја број додомника“ Роберта Стивенсона, „Чудесни светији браће Гром“ Хенри Левина и Џорџа Пала, „Кој фантом“ Који Шиме, Флејшеров „20.000 миља испод мора“, „Гроф Монте Кристо“ Клода Отана Ларе, „Мали бјегунац“ Мориса Енчела, „Петар Пан“ Волта Дизнија, „Онасан пут“ Мате Реље, „Мало лажњилица“ Јона Попеска Гопа, Фостеров „Тонка“, „Син пут“ Проринка, „Онасан проналазак“ Карела Земана, Волтерсов „Стаклена ципелица“, Рон делијев „Вијели робови“, „Пту-

шкова екранизација финског народног епа „Калевала“ — „Чаробна воденица“, Хенри Левинова „Аладинова чаробна лампа“, „Вајојски лопот“ Артура Лабина, најзад „У извиђачици“, „Живи за копани“, „Али-баба и 40 разбојника“, „Вујатинови доживљаји“, „Мачкина кука“, „У некој царству“...

ДЈЕЛА СВЈЕТСКОГА ГЛАСА

Међу 280 изнад просјечних остварења налази се неколико врхунских филмова чија је појава представљала значајне датуме у историји кинематографије. На прво место треба посветити Реноарову „Велику илузiju“, која је као најкаличије дјело овог француског великана, заузела пето место међу 12 најбољих филмова свих времена. „Кратак сусрет“ Дејвида Лина можда је најлепши дјелом послијератне енглеске школе које осваја својом суптилношћу, психолошком танакашњу, реализмом који подсећа на Флобера, скриптоном лириком „обичних ствари“ и топлином као код Чехова. Априри Јорж Клузо аутор је „Надици за страх“, „Затворенице“ и „Тајне Пикасо“ — филмова који чине част француској кинематографији. „Улица“ је био први тријумф Федерика Фелинија — поред првог „Оскара“ за европски филм, она је добила још око 170 међународних награда и признања. Његов „Слатки живот“ разоткрио је живот разблудних кћери милијардера и распојасаних синова патријација, индустријалаца и финансијских олигарха. Јуликса Минијијева комедија „Жижжи“ постигла је у историји кинематографије још недостигнут рекорд, сакупивши девет „Оскара“.

Филмовима изузетне вриједности треба придруžити Бондарчука, „Човјекову судбину“ и „Ватерло“, „Ждралови лете“, Калатозова, „Чисто небо“ и „Баладу о војнику“ Григорија Чухраја, „Један мушкарац и једна женка“ Клоде Лелуша, „Онај који мора да умре“ и „Федра“ Жиља Дасена, екранизацију истоименог Пастернаковог романа „Доктор Живаго“ Дејвида Лина, „Хирошима, љубави моја“, „Прошли године у Маријенбаду“ и „Волим те, волим те“ Алексе Ренеа, Рјазанов „Комунист“.

„Мајчино срце“ Донскоја, „Них тринаест“ Рома, „Чапајев“ Браће Васиљев, Котлеров „Капетан из Келеника“, „Целат“ Берланге, „Љунак наше доба“ Растројко, „Љуби без наде“ Миклоша Јанчића, „Кочије за Беч“ Карела Качевића, „Шејн“ и „Див“ Џорџа Стијерса, „Лаочија и екстаза“ Кернола Рида, „Балет Париза“ Теренса Јана, „Рио Браво“ Хауарда Хокса, „Било једном на Дивљем западу“ Серђа Леонеа, „Хљеб, љубав и машта“, „Кров“ и „Напуљско злато“ Виторија де Сике, „Отелог“ Орсона Уелса, „Прије потопа“ Кајата, „Брана Караказовића“ Пирјева, „Плачи вољене земље“ Золтана Корде, „Црчак“ Самсонова, „Додесака“ Акира Кurosаве, „Имамурин“ Кров Јапана“ Антонионијева „Долина смрти“, „Неузврнена љубав“ Јуткевича, „Заточеник из Алкантре“ и „Обдана опужујуће“ Франкенхајмера, „Украдена городаш Зеферелија“, „Љепотица дана“ и „Мљечни пут“ Буњуела, „Бесмртна љубав“ Пархоменка, „Залубљене жене“ и „Де мони“ Кена Расела, „Цвијет 10001 ноћи“ Пазолинија, „Човјек зван храброст“ Хатајеја, „Серпик“ Сиднија Ламега, „Скалпел — бела мафија“ Луији Закле, Де Сантинос „Забрањене страсти“, Чаплинов „Чарли ватрогасац“, „Четири мускетира“ и „Краљевски плаши“ Ричарда Лестера, „Пријеки суд“ Косте Гавриса, „Што те муж пушта саму?“ Јејтса, „Залубљени болничар“ Френка Тешлића...

Важно је истaćи да је за посебну бригу о квалитету док је Савезна цензорна комисија очијењивала увећане филмове очијенама од један до пет, ово предузеће награђивано на тај начин што је добило право да увеze преко 50 филмова ван квоте, а увођењем система предиката добијало је на име девизне стимулације по 40 до 70.000 долара годишње. Од оснивања Међународног филмског фестивала (Феста) у Београду, као признанја за квалитетан избор и репертоар, „Зета филм“ је добила више диплома, плакета и два пита „Златни грб“ Београда.

САСТАНАК У ИЗВРШНОМ ОДБОРУ СО БУДВА

О ПЛАНОВИМА РАЗВОЈА

На проширој сједници Извршног одбора Скупштине општине, која је одржана другом половином јуна у Будви, разматран је Нацрт друштвеног плана развоја општине за период 1976 — 1980. године, с посебним освртом на његово уклапање у политику развоја наше Републике за исто раздобље.

Сједници су, поред чланова Извршног одбора, присуствовали Мића Стијовић, потпредсједник Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе, Ђоко Делибашић, предсједник Вијећа удруженог рада Скупштине СРЦГ, Фадил Таиповић, члан Извршног вијећа СРЦГ, Радивоје Драгашевић, представници друштвено-политичких организација и директори основних организација удруженог рада са подручјем будванске општине.

У вишечасовној расправи, коју су најавили прегледним и врло конкретним излагањима о најранијим друштвеним плановима развоја другови Благоје Брајовић, члан Извршног одбора Скупштине општине, и Вуко Драгашевић, о питањима на дневном реду у расправи су, поред осталих, учествовали Станко Гиговић, предсједник, Ранко Гардашевић и Лазо Шољага, чланови Извршног одбора, затим Фадил Таиповић, Ђоко Делибашић и Мића Стијовић.

Општи је утисак — а то се, уосталом, чуло и на самој сједници — да су овакви контакти веома корисни и да их, по могућству, треба што чешће остваривати.

На сједници Организационог одбора утврђен је програм традиционалног фестивала „Игре“ — „так“, који ће се одржати од 13. јула до 15. августа, а чиниће синтезу ВИЛ — умјетности — позоришта, музике, сликарства и филма, као и стваралаштва. Ова јединствена смотра у нашој земљи одржаваће се, као и у првих година, у „блоковима“ дуж црногорске обале и у неким градодима у унутрашњости наше Републике. Усвјејен је принцип да се у оквиру ове манифестације гледаоцима пружећентирају најбоља остварења настала прошле године на тлу Црне Горе и шире.

Грађани ће посетити Приморје којима ће да ове године виде некоје добрије и засоришиће из „Така“ — „Ратну срећу“ Михаила Лалића и „Краљеве саде“ Федерика Гарсије Лорке, док ће Народно позориште из Сомбора, извести најбоље оцијењену представу овогодишњег Стеријиног позорја, „Женидбу и удајбу“. Македонски народни театар из Скопља представиће се балетима „Кармен“ и „Одбојесак“, а Рада Ђуричић наступиће у монодрами „Похвала лудости“.

Камерни концерт на минијатуре Бора Таминића извешће трио Радио-телевизије Титоград и мезосопран Олга Милошевић. У програму под називом „Црна Гора у игри и пјесми“ учествоваће фолклорни ансамбли „Његотин“ из Ћетиња, „Кањић“ из Будве и „Мирко Срзентић“ из Титограда, као и вокални солисти Ксенија Цициварић и Никола Каровић.

Љубитељи ликовне умјетности имаће прилику да, између осталих, виде дјела величана нашег сликарства Мила Милуновића, Петра Лубарде, Ристе Стијовића и Милоша Вујиковића, која ће бити приказана у оквиру изложбе „Савремена црногорска ликовна умјетност“.

У „блоку“ који припада филмској умјетности биће организоване премијерне пројекције филмова „Врхови Зеленгоре“ Здравка Велимировића и „Најдужи дан“ Бранка Гапа.

Организатори ове културне манифестације биће Центар за културно-умјетничку дјелатност СР Црне Горе и Културни центар из Будве.

С. Г.

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ „ЗЕТА ФИЛМА“

ИЗ НАШЕ ПРОШЛОСТИ

Политички збор у Паштровићима

ПОД НАСЛОВОМ „ПРВА СОВЈЕТСКА ОПШТИНА НА ЈАДРАНУ“ буржоаске новине писале су о догађају који се одиграо у Паштровићима 20. октобра 1920. године. С обзиром на то да је он био лажно представљен, у интересу је истине да изнесемо како је, у ствари, текао, поготову што је он има великог значаја за читаву нашу земљу. Ево вјеродостојног свједочанства непознатог хроничара које се чува у архиву Историјског института у Титограду.

„У Паштровићима немаједнога католика“ — пише тамо — „осим неколицине жандарма који су нам остали у „аманет“ од покојног Аустрије. Ти жандарми су, иначе, велики пријатељи мјесних радикала, а то пријатељство датира још из времена када су у овим крајевима они, заједно с аустријским властима, пашовали и гулили народ. Међу осталим жандармима, један од највећих штићеника радикала је неки Шпиро Баришић, који је прије неки дан ухваћен као лопов, јер је извршио многе крађе, а посљедња је у вриједности 180.000 круна. Такве су уопште радикалске перјанице у Боки Которској.

Осим тога, да се од стране радикалских „патријата“ не би рекло како у Паштровићима живе Мађари и Њемци (јер ко није радикал они га трпају у туђинске елементе) рећи немо: да је у Паштровићима, за вријеме окупације тога краја од стране Аустрије 1915., седам највиђенијих Паштровића стријелано у злогласној тајници „Шпањоли“ више Хенрик-Новога: Милан Срзентић, Саво Анђус, Лазар Срзентић, Ђуро Зеновић, Крсто Вуковић, Марко Калоштро и Нико Павловић, јер су били четовође Паштровића који су били прешли на страну Црне Горе и послије се са оружјем у руци борили против свога(?) „аустријског цара“.

Најзад — то знају сви војници који су били на Солунском фронту — ни један крај бивше Аустрије није у току шта дао више добровољца него Паштровићи. У свим добровољачким одредима било је највише Бокеља.

Једном рјечју, Паштровићи су увијек били за национално јединство. Као доказ за то нека послужи и чињеница да је њима дато оружје ради борбе против агената краља Николе. Преко сто пушака Паштровићима је раздијелио мајор Влажо Ђукановић да се они боре против евентуалног десанта бандита краља Николе.

Али, уколико су сами Паштровићи, сељаци и радници, били за народно јединство, утолико су овдашњи „патријоти“, нарочито радикалске газде, стално шурвали са аустријским властима. Они су скупа с аустријским жандармима и финансијским жарили и палили у току цијelog rata, и њима није никада од Аустријанаца фалила ни длака с главе. Сада они, такође скупа, раде са жандармима које је Аустрија оставила, јер ти биједници служе радикалским газдама као што су служили и аустријским властодршцима.

То смо морали рећи да би се боље разумјело оно што слиједи:

Прије мјесец дана појавила се, овде међу нама, у Паштровићима једна крупа звјерка. То је Душан Греговић, бивши маршал двора краља Николе, иначе радикал најчиšтије крви. Он је дошао у Паштровиће „да организује радикалну странку“, како би јој се одужио што га је поставила за конзула у Цариграду. Тај радикалски конзул је, у друштву с мјесним, радикалским „вождовима“ Душаном Суђићем, трговцем, Луком

Букотићем, посједником, и учитељима Ивом Митровићем и Томом Рађеновићем, издао позив у коме се паштровићки сељаци позивају да дођу на скупштину у манастир Режевиће (на средокраји између Петровца и Светог Стефана) да би се видјело „ко је Србин-радикал, а ко није“.

Сељаци су се одазвали по зиву, али, како они давно не маре за радикалске газде и њихов јевтији србизам, на скупштину су дошли као комунисти. То, уосталом, и није чудно, јер у Петровцу је општина у рукама комунистичким и у Паштровићима нема радикала више од једне шаке. Сељаци који су у ратовима гинули и пропадали као добровољци постали су свјесни да је њихов спас само у радничко-сељачкој партији, у Комунистичкој партији. Они који су у рату страдали и палили да би се разне рје богатиле и попеле на високе положаје морају припадати само комунистима.

Сељаци из Петровца дошли су на радикалску скупштину у маси предвођени другом Марком Греговићем, синовицем Душана Греговића. Сељаци су друга Греговића опуномоћили да их брани од напасти радикалских гуликоја. Прије тога, дан раније, Марко Греговић је рекао свом стрицу Душану да он мора, по вољи народа, иступити на скупштини против њега. Сазнавши за то, радикалски конзул дође до ујеђења да од скупштине неће бити ништа, те се ријеши да на њу и не дође. Тако исто поступи и други сазивачи Душан Суђић. Али, да би изгледало да конзул није у Паштровићима, он скупштини упути писмо у коме је поздравља и извија се што, „због болести која га је заједница у путу“, не може да дође. Разумје се да он није био на путу, нити је био болестан него је био скривен у селу.

На скупштину је дошло неколико стотина сељака, на шији другова. Радикала је било свега пет-шест заједно са сазивачима.

Када је скупштина отворена, први је, у име комуниста, затражио ријеч Марко Греговић. Он је изјавио како је прије неколико дана окружни начелник Рашковић из Котора рекао да ће му Марко Греговић бити крив ако се ма шта деси на овој скупштини. У вези с тим, он је замолио скупштину да то прими к знању!

Послије тога Греговићевог саопштења устао је да говори неки студент по имени Милан Буј. Он је почeo да хвали Николу Пашића и Стојана Протића. „Таквих људи“ — почeo је он — „није до сада било: добрих, паметних, слободоумних!“ Али је од радикалског програма врдао као ћаво од крста. Тада му је један добровољац добавио: „Види се да сте ви, господине, препаметни. Али, реците нам да ли је

Споменик у Петровцу

међу вама радикалима био и неки Светозар Марковић? Ко је он био и шта је тражио прије четрдесет година?“ Радикалски ћачић се, наравно, на те ријечи збунио и више није могао ни да прослави.

Био се дигао да говори и млади учитељ Томо Рађеновић, радикал. Али, чим је отворио уста, један добровољац-комунист му је рекао само ово: „Јеси ли то ти, Томо Рађеновић?“ Одмах послије тога грешни учитељ савио је шапе и повукао се са скупштине.

Послије скупштине, која је представљала праве маџаке за радикале, сељаци су захтијевали да се запишу сви они који се зову радикали. „Дедер, потпишите се

сви радикали да вас знамо. Да знамо ваша срамотна имена!“

Овај догађај у Паштровићима најбоље показује шта све могу постићи свјесни сељаци комунисти. Када би се сви сељаци угледали на другове Паштровиће, не би у овој земљи било више ни радикала ни демократа, ни ма које друге буржоаске партије. Све оне би отишли дођавола, јер ово није земља буржоаских паразита и гуликоја, већ земља радника и сељака који су је нападали и натапају својим зијом и својом крвљу.

Живјели сељаци комунисти из Паштровића!

Приредио: Станко Паповић

КОЛЕКТИВ ООУР „ПЕТРОВАЦ“

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СА ЖЕЉАМА ДА ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЛЕХЕ У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ ДОМОВИНЕ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА РАДНЕ ПОБЛЕДЕ ПРИДРЖУЈУ СЛАВЉИМА РЕВОЛУЦИЈЕ, ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА

ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ
— ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ООУР „ПАЛАС“
ПЕТРОВАЦ НА МОРУ

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

ВИЉЕМ ШЕКСПИР

Из огромног спуса ве-
ликог трагичара Виљема Шекспира одабрали
смо неколико мисли за
ову прилику:

- ◊ Лаковјерност је слабост човјека, али снага дјетета.
- ◊ Племенит човјек је миран и вели-
кодушан, простак је увијек узбу-
ђен.
- ◊ Смијем оно што доликује човјеку — ко смије више од тога, није чо-
вјек.
- ◊ Човјечанство се увијек дијели на домаћине и на госте.
- ◊ Глупан мисли да је мудрац, али мудрац зна за се-
бе да је незналица.

Класик хрватске књижевности

Један од наших најве-
тих књижевника, роман-
гичар и реалиста у исто
вријеме, Аугуст Шеноа се с правом сматра класич-
ком хрватске књижевно-
сти. Иако нас од његове
смрти дијели деведесет и пет година (рођен је 1838,
а умро је 1881), он је и данас веома омиљен код многобројне чита-
лачке публике. Као централна личност свога вре-
мена и врло плодан пи-
сац, Шеноа је извршио велики утицај на читав културни живот, а не само на књижевност и позориште, што је и разумљиво ако се има у

виду да је био један од најобразованијих Хр-
ватова свога доба. Писао је лирске и епске пјесме,
књижевне и позоришне критике, фељтоне и историјске романе, а као знalaц многих европ-
ских језика доста је и преводио. Иако је живио врло кратко (умро је у четрдесет и трећој години), оставио је за собом читаву библиотеку у којој су, свакако, највреднији његови рома-
ни: „Златарево злато“, „Сељачка буна“, „Диогенес“, „Чувај се сељске руке“, „Просјак Лука“, „Клетва“ и „Бранка“. У њима је приказано нај-
важнија раздобља хрватске историје, пјене славе и трагичне дogađaje, као и значајне историј-
ске личности. Између многобројних новела и приповједака, у којима је дао vjерu слику социјалистичких прилика у прелазном периоду изме-
ђу феудалног и капиталистичког oруштvenog uređenja, најпознатије су „Туропољски тон“, „Каран菲尔 с пјесниког гроба“, „Пријан Ловре“, „Илијана опорука“ и „Барун Ивица“. Аутор је и комедије „Љубица“.

Договор устаника

(ОДЛОМАК ИЗ РОМАНА „СЕЉАЧКА БУНА“)

Браћо! — проговори Матија Губец мирно — у овој тијох ноћи скupisimo се као браћа и људи на договор. Ви знате сви што нас пеће и боли, нас људе, кметове у владавицу сусједског и стубичког. Осма година тече да је господин Тахи силном руком и пријеваром истjerao stare господare, осма кrvava godina da stojimo kao raspleti mучeniци na ovoj tvrdoj, nemiloj zemlji. Mучili smo se, нашу муку утрабili Tahi, znojili smo се, a znoj потrošimmo za Tahu. On nam je pojeo naše žito, on nam je popio naše vino, on nam je utrabio naše kuvanje troše, našu stoku, on nam je kovaо lani-

це, raniо nas do krvi, skidaо главe, спалио kuћe i tjerao udoviце na prosjatski štap. Do-đe пуста godina, mi smo mu morali hraniti pse. Iшли smo pred sud, ali za сељaka nema суда, ишли smo pred bana, ban obeća, a ne održa, ишли smo dva puta pred samu kraljevu svjetlost da otkriјemo svoje kravovo, rađeno срце, rekoscmo kralju da volimo biti podживim vratom него под Taxom. Кralj je poslaо komesara, poslaо је мађarskog biskupa, тaj нас је испитao pred mjesec dana, to mu sta nismo opet na krijo све своје suze i jade. A шta uradi biskup? Dade naše тужбе domaćoj господи, међу којом је Tahi prvi. Господин biskup posla јањце вуку na испovijed! I u свom сaboru u Zagrebu zaključiо gospoda da нас суд има тјерati и вјешati као разбојnike, izopititi из свега хришћanstva, да, још заповијдише gospoda да moramo mi сељаци Сусјedani i Stubichani ihi градити тврđavu Ivanić, da moramo оставити плут, жену и djecu, sada, gdje nas je kroz некoliko godina ubijala туча, mraz, poplava, glad — sad, gdje земља призвиље, послиje dugog часа, нашe жуљeve da побери божji благослов! Al' niјe то sve! Просто krvniku отeti жито, вино, марву, кућu, главu — al' niјe mu просто сегнути u naše srce, u naše поштењe, niјe mu просто, попут djevice живине, silovati naše жене, naše djevojke. To mu ne буди опрошteno nikad! — Губец скочи на ногe, лице mu се razbari, a очи mu сijeviше светом vatrom.

— Никад! — usplantjene сељaci.

— Idite po селима — настави Губец и слушајte плач сељačkih djevica. Pokazasmo im komesarima, a они ништа. Погledajte Janu, једини штап слијепца Jurga; полудjela је. Не, nećemo da будемo живinе, da se u naše kmetske utrobe miјesha prokleta Taxova krv. Земљa нас остављa, nebо se затvorilo, za нас нема правице! На ногe, dakle, braćo, јednom dušom, јednim srcem, јednom шакom!

— Na ногe! — загрмјеше сељaci.

— Zakunite se da ћete разбитi krvnichke lantice.

— Kunemo se!

— Zakunite se krvи Исуса Krista da ћete пристati један

Вријеме

ЈЕДАН од најизразитијих представника епохе про-
свјености и најслободни-
јих дјугова свога доба,
Волтер је био велики противник
црквеног мрачњаштва. Написао
је више филозофских романа
(„Кандид“, „Задиг“, „Микроме-
гас“), историјских дјела „Вијек
Луја XIV“, „Оглед о обичајима
и духу нација“, „Историја Карла
XII“, епопеја („Анријада“, „Дје-
вица Орлеанска“) и трагедија
(„Цезар“, „Едип“, „Мерона“,
„Брут“). Сматрао је да уживање
без престанка није уживање, да
је радост срећног човјека увере-
да, да су часови у којима се
човјек састаје и растаје најзна-
чajniji u животу. A evo шta је
on rekao o времену. Управо, на
питање шta је ed свега на сви-
јetu најдуже и најкраће, најбр-
же и најспорије, најđeljivije
и најпространije, највише зане-
маривано и највише жаљено,
без чега ништа не може да се
dogodi и које гута све шto је
 мало a ozljedjava све шto је
velik, on je odgovorio: „To је
вријеме. Ништа није дуже од
њега, пошто је оно мјера вјеч-
ности, ништа није краће, пошто
недостаје сваком нашем подухва-
ту; ништа од њега није спорије
за оног који чека, нити брже
за оног који ужива; оно се про-
стире до бесконачности у вели-
које и дијeli се бесконачно у
маломе; сви га занемaruју, a сви
желе да га изгубе; ништа се
не zбива без њега; оно покрива
зaborавом све што није достојно
будућих времена, a чини бесмрт-
ним велика дјела“.

из војничког живота

Највећа част и радост

О ВО ПИСМО ПИШЕМ из амбијента снаге, младо-
сти, расположења и љубави, из наше Армије, која
представља сан младих да се оспособе за одбрану
наше лијепе домовине.

Незaborавни су сусрети у новој средини са млади-
ма из свих крајева Југославије, од Триглава до Ђевђелије.
Словенаца, Македонаца, Срба, Црнограца, Хрвата, Мус-
лимана и Албанаца — припадника свих наших народа и
народности. Сваког дана смо међусобно све блискији и
више не mislimo, као у почетку, па број дана колико још
треба да носимо сивомаслину униформу. Истина, жа-
рко жељimo све своје другове из дјетинства, али смо све-
сти да ћemo их ovdje, у Титовој армији слободе, братства
и залоге мира и мирољубиве сарадње, стећи далеко више
и да ћemo они постати као наши најдражи.

ОЧекује се, нека ћи да је највећа сјај
родитељи i svih ostalih, да mi си вије
војни.

војник Lucic' Đorđe

KASARNE „IV KRAJEVACI, ZAGREB“

Ништа нам није тешко. Бити Tito борац заиста је
највећа част и радост коју млади човјек може да доживи.
Не само старији, и дјеца воле када виде да поносно сто-
јимо, с пушком у руци, спремни, као и читав наш народ,
да бранимо кrvљu стечenu domovinu.

Поздрављајући вас, mislim на другове који тек
треба да стигну у окојије наше јуначке армије која ће
их пригрлити као најрођеније и обогатити их за једну
љубав која се ни са којом другом не може мјерити ни
упоређивати.

Војник Ђорђе Лучић, касарна IV КРА-
ЈЕВАЧКИ БАТАЉОН

Филмски портрети

МИЛЕНА ДРАВИЋ

„Прва дама југословенског филма“, Милене Дравић је позната и као позоришна и телевизијска глумица. Играла је у многим домаћим филмовима, и то већином гла-
вне улоге. Запажене креације дала је у филмовима „Заједнички стан“, „Прекобројна“, „Козара“, „Радо-
поље“, „Сутјеска“, „Лјубави и љубави“.

„Лјето је криво за све“, „Бреза“, „Хасанагиница“, „Сирота Марија“, „Хороскоп“, „Крос контри“, „Би-
циклисти“, „Засједа“, „Лито виловито“, „Пјешчани град“, „Службени положај“, „Народни посланик“, „Клаксон“, „Дјевојка“, „Дим“, „Поздрави Марију“, „Битка на Неретви“, „Човјек није тица“, „Јутро“.

КОМУНАЛНИ ИНФОРМАТОР

ТРИ ЗНАЧАЈНЕ ОДЛУКЕ

Скупштина Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва отпочела је са доношењем нормативних аката из своје надлежности. Тако је на сједници од 6. марта 1976. године донијела одлуке о кућном реду у стамбеним зградама, о минималним техничким и другим нормативима за инвестиционо и текуће одржавање стамбених зграда, станове и пословних просторија у друштвеној својини и о највишим износима станарина и закупнина за станове и пословне просторије у ову интересну заједницу. У поступку расправе по предлогима ових аката није остварен довољан контакт с делегатском базом, што је случај и са актима осталих самоуправних интересних заједница. Како на усвојење акте даје сагласност Скупштина не су ови материјали поново били пред мет расправљања на сједницима делегација удруженог рада и мјесних заједница. Тако је пружена могућност овим самоуправним структурама да детаљно проуче одлуке и у вези њихове садржине дају одређене примједбе и предлоге. Делегати Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница, који су разматрали ове одлуке ради давања сагласности, нису могли мијењати њихову садржину, јер је то у надлежности Скупштине Самоуправне интересне заједнице становаша. На одвојеним сједницима ових вијећа дата је сагласност на одлуке о кућном реду и о највишим износима станарина и закупнина без примједби, а на одлуку о минималним техничким и другим нормативима за инвестиционо и текуће одржавање, са конкретним предлогима у погледу изјаве појединих одредаба у смислу појединачних амандмана појединачних делегација.

Скупштина Самоуправне интересне заједнице становаша оцјењује да се делегатска база не може укључити у одлучување о материјалима из њене надлежности, уколико не буде детаљно информисана о њиховој садржици. Зато је и одлучено да се преко „Приморских новина“ радни људи и грађани обавјештавају о раду ове интересне заједнице, и то како објављивањем усвојених одлука тако и презентирањем њихове садржине на популаран начин у поступку расправе, прије њиховог доношења.

Овакав поступак може да послужи за пример осталим интересним заједницама, јер само добро информисани радни људи и грађани могу у правом смислу ријечи постати истински самоуправљачи.

ОДЛУКА О КУЋНОМ РЕДУ

На основу члана 15. Закона о Самоуправним интересним заједницама становаша („Службени лист СРЦГ“, број 32/74), члана 8. Одлуке о оснивању Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва („Службени лист СРЦГ“ — општински прописи број 9/75), и члана 10. Статута Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва, Скупштина Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва на сједници одржаној 6. марта 1976. године, донијела је

ОДЛУКУ

О КУЋНОМ РЕДУ У СТАМБЕНИМ ЗГРАДАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БУДВА

Члан 1.

Овом Одлуком одређују се права и дужности станара, кућног савјета и скупа станара у погледу уређења и чувања стамбених и заједничких просторија, као и реда и чистоте у стамбеној згради.

Члан 2.

О спровођењу кућног реда у друштвеној и по-родичној стамбеној згради старају се станари и организација за газдовање стамбеним зградама, становима и пословним просторијама у друштвеној својини (у даљем тексту: организација за газдовање).

Члан 3.

У смислу ове Одлуке стамбеним просторијама, односно стапом, сматрују се и пословне просторије и стамбеној згради, а станаром посилач станарског права, чланови његовог домаћинства, подстанари, чланови домаћинства подстанара, корисник, односно закупац пословне просторије.

Члан 4.

Станари су дужни да заједничке просторије и заједничке уређаје у згради користе са потребном пажњом и да их чувају од оштећења и кврта, као и да их послије употребе доведу у ред, а кључ предају лицу које је за то задужено.

Члан 5.

Рекламе на вратима стана и у другим просторијама у згради постављају се по одобрењу организације за газдовање, с тим што је приликом исељења станар дужан да реклами уклони, а простор на коме је била постављена доведе у исправно стање.

Члан 6.

Станови морају бити обиљежени бројевима. О обиљежавању станови ствара се кућни савјет. У згради мора постојати списак станара.

Члан 7.

Заједничке просторије у згради служе за потребе свих станара и користе се у складу с њиховом намјеном.

Заједничке просторије не смију се користити за становаша, нити издавати на коришћење у било које сврхе.

У заједничким просторијама забрањено је држати друге ствари осим оних које су пуне за њихово намјенско коришћење.

Кућни савјет одређује распоред коришћења заједничких просторија и уређаја, а станари су дужни да га се придржавају.

Без одобрења кућног савјета не могу се у дворишту зграде држати аутомобили и друга моторна возила станара.

Кућни савјет зграде одређује у дворишту зграде место за држење аутомобила и других моторних возила станара.

Члан 8.

На улазима, степеништима, у заједничким ходницима и двориштима зграда мора се одржавати примијерна чистота.

Пролаз кроз просторије и дворишта из претходног става мора бити слободан.

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

Највиши износи
станарине и закупнине

На основу члана 15. Закона о Самоуправним интересним заједницама становаша („Службени лист СРЦГ“ број 32/74), члана 8. Одлуке о оснивању Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва „Службени лист СРЦГ“ — општински прописи број 9/75 и члана 10. Статута Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва, а у складу с друштвеним договором о спровођењу цијене производа и услуга из надлежности Републике и општине у 1975. години, Скупштина Самоуправне интересне заједнице становаша општине Будва, на сједници одржаној дана 6. III 1976. године донијела је:

ОДЛУКУ

О НАЈВИШИМ ИЗНОСИМА СТАНАРИНА И ЗАКУПНИНА ЗА СТАНОВЕ И ПОСЛОВНЕ ПРОСТОРИЈЕ УДРУЖЕНИЕ У САМОУПРАВНУ ИНТЕРЕСНУ ЗАЈЕДНИЦУ СТАНОВАЊА ОПШТИНЕ БУДВА

Члан 1.

Самоуправна интересна заједница становаша општине Будва одређује висину становарине и закупнице за станове и пословне просторије којима управља, зависно од њихове површине, збира бодова (опремљености стана) и вриједности бода.

Члан 2.

Највиши износ годишње становарине износ 4% од бодоваве вриједности стана, која се добија множењем вриједности бода, збира бодова стана и броја квадратних метара корисне стамбене површине.

Члан 3.

Збир бодова за стан — пословну просторију одређује се помоћу табеле за утврђивање вриједности стана — пословне просторије.

Члан 4.

Највиши износ становарине из члана 2. Одлуке повећава се за 12% у односу на децембар 1974. године.

Члан 5.

Амортизација стамбених зграда обрачунава се по стопи од 1% годишње на рок од 100 година, а на бодовану вриједност станове пословне просторије.

Умањењем амортизације за протекли вијек трајања не умањује се становарина коју плаћа посилач станарског права.

Члан 6.

Субјекту удржавања стамбених и пословних зграда припада обрачуната годишња амортизација по основу члана 5. ове Одлуке.

Члан 7.

Закупнине за пословне просторије уговорају се слободно, с тим што закупнина пословног простора по једном квадратном метру не може да буде мања од 70, односно већа од 120 динара мјесечно.

Члан 8.

Власници станови и пословних просторија као посебних дјелова зграда са којима управља Самоуправна интересна заједница становаша општине Будва, обавезни су да за одржавање заједничких дјелова зграде учествују у трошковима одржавања, а према проценту који је одређен за инвестиционо и текуће одржавање.

Члан 9.

О спровођењу ове Одлуке стараје се Основна организација удржавеног рада изградњу и одржавање станови — Будва, која је дужна да утврди нове износе становарине и закупнине за сваки стан и пословну просторију, а у складу са члановима 2. и 7. ове Одлуке.

Члан 10.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Приморским новинама“, органу ССРН општине Будва.

Број: 03—81

Будва, 6. III 1976. год.

САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА
ЗАЈЕДНИЦА СТАНОВАЊА — БУДВА

Предсједник,
Недовић Вучета, с. р.

(Наставак на 18. страни)

Комплекс хотела у Бечићима

Спремније него икад

У ДАНАШЊЕ вријеме „савременом номаду“ није више довољно по-нудити удобан смјештај и добру исхрану, већ и много шта друго. Он жели да на одмору може да игра тенис, голф, одбојку, мали ногомет, да весла и једри, да се скреја на води и да, док је на одмору буде поштеђен бриге како да разоноди дјецу, како да и њима, најмлађима, боравак буде што веселији и љепши.

У Основној организацији удруженог рада „Авала“ — Бечићи свјесни су чињенице да се без сарадње с подручјем спортске рекреације и без обзира о госту не може више замислити бржки развој туризма. Овај колектив, чији нам се, спремније је него икад до сада дочекао туристичку сезону. Довољно је пропшетати лијепо уређеним стазама око хотела, које су пуне цвијећа и дјелују његованије него претходних година, па да се види труд радника који, заиста, чине све за госта. Ту су и игралишта за одбојку, мали ногомет, терени за буће, миниголф, стони тенис на отвореном простору, крикет-игралишта и шаховска табла испртана у бетону која, с великом пластичним фигурама, даје посебну драк овој дреној игри. Ускоро ће гостијама бити на располагању и тенис игралишта на теренима поред хотела „Спландид“.

ДЈЕЧЈИ ВРТИЋ

Овде нијесу заборављени ни најмлађи гости. У настојању да и њима боравак буде што пријатнији дошло се на идеју да се отвори вртић за дјецу. У приземљу хотела „Монтенегро“, на мјесту где је раније био смјештен персонал, направљен је весели кутак у коме може да се безбрежно игра 30—40 дјеце. Ериту о њима воде забавље

У ООУР „АВАЛА“ — БЕЧИЋИ ОБЕЗБИЈЕЂЕНИ БОЉИ УСЛОВИ ЗА РЕКРЕАЦИЈУ И РАЗОНОДУ. — ВЕЋА БРИГА О НАЈМЛАЂИМ ГОСТИМА

које обезбеђују агенције чији гости бораве у хотелима на бечићкој плажи. Вртић је, иначе, савремено опремљен и располаже лијепим и разноврсним играчкама. На самој плажи, близу хотела „Белви“, уређено је игралиште с љуљашкама, клацкалицима, тобоганима и другим реквизитима.

ЦЕНТАР ЗА ЗАБАВУ

Још једно изненађење чека госте ових хотела у „Белвију“ је уређен центар за забаву.

На иницијативу њемачке агенције „ГУТ“ — рекао нам је Раде Мијовић, директор продаје — прихватили смо обавезу да још овог ље-

та отворимо центар за забаву. Чине га дворана за приказивање филмова и праћење телевизијског програма, билијар-салса са аперитив-баром и могућностима за играње томболе и карата. Овом центру су на услуги и спортски терени. Све је ово урађено сопственим снагама, тако да смо постигли знатне уштеде. Сала за приказивање филмова налази се у приземљу хотела „Белви“, у просторијама где је раније био смјештен персонал. Овако смо избегли све рекламије гостију који су се жалили на галаму из соба, а сезонски радници добили су у приватном смјештају боље услове за живот.

И. М.

КОЛЕКТИВ ООУР „АВАЛА“ — БЕЧИЋИ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА ПРАЗНИКЕ БОРБЕ И НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ УВЕЛИЧАЈУ СЛАВЉИМА НОВИХ РАДНИХ ПОБЛЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

У ЖЕЉИ ДА ВЕЛИКИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ДОЧЕКУЈУ СА НОВИМ УСПЕСИМА, НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ООУР „АВАЛА“ — БУДВА

Увијек привлачни: „Хаваји“ дану

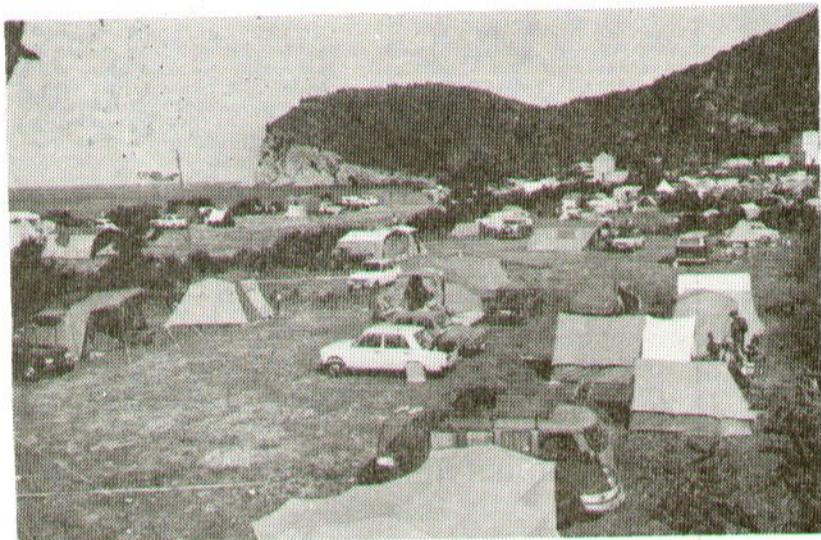
Несвакидашњи доживљај

„Свети Никола“. Тако је, с пуно маште и смисла за лијепо, саграђен ноћни бар у „Хаваји-стилу“. Овај објекат, узгред буди речено, ради у саставу ове основне организације.

— За свега 60 динара — каже Радановић — гостима се пружа могућност да доживе заиста незаборавну ноћ. Осим пријатне вожње моторним чамцима и богате вечере, посјетиоци „Хаваја“ имају прилике да уживају слушајући музику нашихrenomiranih оркестара у једном заиста специјалном амбијенту и да се забаве у многим играма које се специјално припремају за госте.

Ако се, пак, дође дану, незаборавни доживљај опет неће изостати. „Хаваји“ тада пружају освјежење у хладовини столјетних борова — пинија, далеко од сваке буке великих градских центара. Гостима је на услуги ресторана и бифе који ради преко цијelog дана. Могућност купања у чистом мору и сунчање на усамљеним и пустим плажама представља заиста несвакидашњи доживљај.

Н. Митровић

Аутокамп у Буљарици

**ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКИ ОДБОР СУБНОР-а
ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА
САВЕЗ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЈЕШИНА
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ
КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДРУШТВЕНУ АКТИВНОСТ ЖЕНА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАјУ СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА,
ГРАЂАНИМА И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

Свети Стеван

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У СВАКОДНЕВНОМ РАДУ И
УБУДУЋЕ ДОПРИНОСЕ УСПЛЕШНОЈ ИЗГРАДЊИ НАШЕ
ДОМОВИНЕ — САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ**— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА,
ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-
ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, СВИМ СВОЈИМ
ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ
ЖЕЉЕ ДА ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ ПРИДРУЖУЈУ НОВЕ
РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

КОЛЕКТИВ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈЕ — БУДВА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ

**КУЛТУРНИ ЦЕНТАР
БУДВА**

**САВЕЗ ОРГАНИЗАЦИЈА ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ И САМОУПРАВНА
ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЗА ФИЗИЧКУ КУЛТУРУ ОПШТИНЕ БУДВА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАјУ СПОРТИСТИМА, СПОРТСКИМ РАДНИЦИМА, НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА ПРАЗНИК

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА БИЉЕЖЕ НОВЕ И СВЕ ВЕЋЕ
УСПЛЕХЕ, ПРИДРУЖУЈУЋИ СВЕНАРОДНИМ СЛАВЉИМА
ПРАЗНИК СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ИЗГРАДЊЕ, ЧЕСТИТАМО
ОД СВЕГ СРЦА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА
НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА И СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

**КОЛЕКТИВ ОДМАРАЛИШТА РАТНИХ ВОЈНИХ
ИНВАЛИДА „ЛУЧИЦЕ“ — ПЕТРОВАЦ НА МОРУ**

МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА I
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА II
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЧИЋИ
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СВЕТИ СТЕФАН
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕТРОВАЦ

СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГОСТИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ВЕЛИКИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ СА ЈОШ ВЕЋИМ ПОБЈЕДАМА

СВОЈИМ ШТЕДИШАМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ПРАЗНИК РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА
БАНКА — БЕОГРАД
ФИЛИЈАЛА — КОТОР
ЕКСПОЗИТУРА — БУДВА

Експозитура обавља све банкарске послове, прима улоге на штедњу, отвара текуће и жиро рачуне и даје потрошачке кредите.

БАНКА И ДАЉЕ ПРИМА НА ОРОЧЕНУ ШТЕДЊУ ОБВЕЗНИЦЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ПРУГЕ БЕОГРАД — БАР ПО КОЈИМА ДО САДА НИЈЕ ВРШЕНА НАПЛАТА, ЗАТИМ ОБВЕЗНИЦЕ ПО КОЈИМА ЈЕ ПРВИ КУПОН НАПЛАЋЕН И ОБВЕЗНИЦЕ СТАБИЛИЗАЦИОНОГ ЗАЈМА ЖЕЉЕЗНИЧКО-ТРАНСПОРТНОГ ПРЕДУЗЕЋА БЕОГРАД

На орочени износ добијају се штедне књижице по којима се могу обављати и друге уплате — намјенске и ненамјенске.

Обvezнице се орочавају на период колико улагач то жели, с тим што не може бити краћи од 1. октобра 1977. године за прugu Beograd — Bar, односно 31. децембар 1980. године за обveznice ЖТП Beograd.

Камата је веома повољна и зависи од периода орочавања. Власници штедних књижица уживају разне погодности за добијање кредита.

КОЛЕКТИВ БИП ИНДУСТРИЈА ПИЋА И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА — БЕОГРАД
ООУР КОМЕРЦТРАНС ЈУР
ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА
ПРЕДСТОЈЕЋИ ПРАЗНИК
НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА — БОЛНИЦАМА И ДРУГИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА СА ЖЕЉАМА ДА СА ЈОШ ВЕЋИМ УСПЕСИМА ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЉАЈУ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА — БУДВА

КОЛЕКТИВ ООУР ПТТ САОБРАЋАЈА — БУДВА

ЧЕСТИТА ОД СВЕГ СРЦА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ГРАЂАНИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА ПРЕДСТОЈЕЋИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СА ЖЕЉАМА ДА ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ ПРИДРУЖЕ НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ НА ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

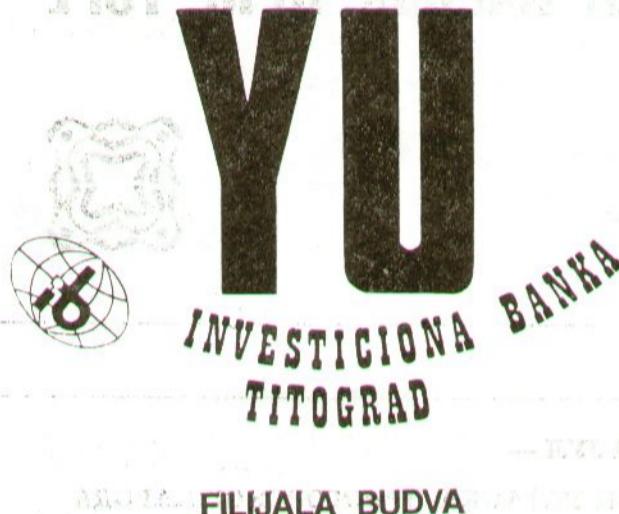
**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
Дан устанка Црногорског народа**

СВИМ НАШИМ ТРУДВЕНИЦИМА, САВЕЗУ БОРАЦА НАРОДНО-ОСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У СВАКОДНЕВНИМ НАПОРИМА, УСМЈЕРЕНИМ НА ИЗГРАДЊУ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, ПОСТИЖУ НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

СВИМ КОМИТЕТИМА, ШТЕДИШАМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, КАО И СВИМ ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ФИЛИЈАЛА У БУДВИ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ КРЕДИТИРАЊА ПРИВРЕДЕ И СТАНОВНИШТВА, ДИНАРСКЕ И ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ, ДЕВИЗНИХ И ЖИРО РАЧУНА, ОТКУПА СТРАНИХ СРЕДСТАВА ПЛАБАЊА, ИСПЛАТЕ ЛИЧНИХ ДОХОДАКА ПРЕКО ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА ИТД.
ФИЛИЈАЛА ОБАВЉА УСЛУГЕ РАДНИМ ДАНИМА У ДВИЈЕ СМЈЕНЕ ПРЕКО ЦИЈЕЛЕ ГОДИНЕ

АДРЕСА: АДРЕСА: АДРЕСА: АДРЕСА:

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ООУР ТРГОВИНА „ЈАДРАН“

**КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МИРКО СРЗЕНТИЋ“ —
ПЕТРОВАЦ**

ЧЕСТИТА СВИМ СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН
УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ
ГОРЕ**

СА ЖЕЉАМА ДА ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ОБИЉЕЖАВАЈУ СЛАВЉИМА СВЕ ВЕЋИХ РАДНИХ ПОБЛЕДА

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН
УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ
НАРОДА**

СРДАЧНО ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ НОВЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

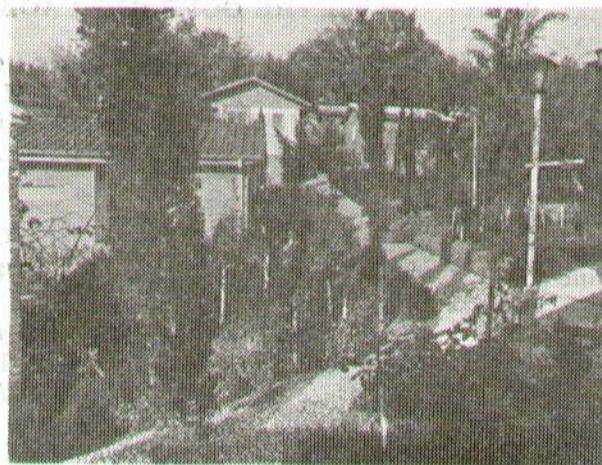
ЗДРУЖЕНА АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА „ЦРНА ГОРА“
ООУР АПОТЕКА — БУДВА

АДРЕСА: АДРЕСА: АДРЕСА:

АДРЕСА: АДРЕСА: АДРЕСА:

АДРЕСА: АДРЕСА: АДРЕСА:

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ
ДА ПРАЗНИКЕ УСТАНКА И РЕВОЛУЦИЈЕ ДОЧЕКАЈУ СА СВЕ ВЕЋИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА У ИЗГРАДЊИ БОЉЕГ ЖИВОТА

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОР РАДНИКА САП КОСОВО — КАМП „КАМЕНОВО“ — СВЕТИ СТЕФАН

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И РАДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ЧЕТВРТИ ЈУЛ — ДАН БОРЦА

СЕДМИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА СРБИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

МКЛУБ ДЕЛЕГАТА
СКУПИНТИНЕ ОПШТИНЕ
РЕСТОРАН — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА СВИЈЕТЛИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ
ГОРЕ**

УЗ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКАЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА

НИП „ПОБЈЕДА“ —
ТИТОГРАД КЊИЖАРА „КУЛТУРА“
— БУДВА

У ЖЕЉИ ДА ПРЕДСТОЈЕЋЕ СЛАВЉЕ ПОЧЕТКА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ ДОЧЕКАЈУ СА ЈОШ ВЕЋИМ УСПЈЕСИМА У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУЦИЈАМА УДРУЖННОГ РАДА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША“ — БУДВА

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАНПРОЈЕКТ“ БУДВА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВОИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ НА РАЗВИЈАЊУ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ ДРУШТВЕНИХ ОДНОСА

ŽITOKOMBINAT

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ И ПРЕРАДУ ŽITARICA НА ВЕЛИКО И МАЛО

GABONAFELDOLGOZÓ KIS-ES NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT • БАСКА ТОПОЛА

Колектив од неколико десетина радника будванске „фабрике хљеба“, како популарно називају индустријску пекару „Житокомбината“ из Бачке Тополе, производи, радићи у три смјене, око 42 тоне хљеба и разних пецива дневно. Толико бијелог, полубијелог, мљечног, ражаног и луксузног хљеба стиже сваког јутра у објекте „Монтенегротуриста“ на Црногорском приморју и домове грађана Будве, Петровца, Титограда и других мјеста у Црној Гори.

Од када је почела такозвана „главна туристичка сезона“ капацитети пекаре нису у могућности да задовоље потребе тржишта, које, након изградње пруге Београд — Бар, постаје знатно веће него до сада. У данима пуне производње „фабрика хљеба“ пушта у погон сопствени агрегат, а, у случају потребе предвиђа се у перспективи напајање водом из сопствених извора.

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ГРАЂАНИМА И РАДНИМ ЉУДИМА НАШЕ ДОМОВИНЕ

ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ТОМ ВЕЛИЧАНСТВЕНОМ СЛАВЉУ ПРИДРУЖЕ ПРАЗНОВАЊА НОВИХ И СВЕ ВЕЋИХ ПОБЛЕДА У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — КОРИСНИЦИМА НАШИХ УСЛУГА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ЗАЈЕДНО СА ПРАЗНИЦIMA БОРБЕ ПРОСЛАВЉАЈУ СВЕ ВЕЋЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ

КОЛЕКТИВ ПОСЛОВНИЦЕ „ЈАТ“ — БУДВА

БЕОГРАДСКА ИНДУСТРИЈА МЕСА „СЛАВИЈА“
ПРОДАЈНА МРЕЖА БУДВА — ПЕТРОВАЦ
БУДВА

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ СВОИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ГРАЂАНИМА И РАДНИМ ЉУДИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —

ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА УЗ ЖАРКЕ ЖЕЉЕ ДА СЛАВЉА БОРБЕ И РЕВОЛУЦИЈЕ УВЕЛИЧАВАЈУ СВЕ ВЕЋИМ РАДНИМ ПОБЕДАМА НА ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ
ЗАВОДА ЗА ИЗГРАДЊУ
И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ БУДВА

JUGOPETROL • KOTORПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИСТРАŽIVANJE, ЕКСПЛОАТАЦИЈУ И ПРОМЕТ НАФТЕ
И НАФТИНИХ DERIVATA

ЧЕСТИТА ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

Преко својих основних организација удруженог рада — Нафтапромет, Адријатик, Транспорт и Аутопромет — снабдијева друмски, поморски и ваздушни саобраћај, као и осталу привреду свим врстама и количинама горива и мазива до маће производње и из увоза.

Обезбеђује тржишту све врсте возила из производног програма „Црвена застава“, а преко бензинских станица и специјализованих продавница аутоделова снабдијева потрошаче гумама, ауто прибором, резервним дјеловима и ауто-козметиком.

ИЗ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ С. М. ЉУБИША

И БЕЗ САЛЕ НАЈБОЉИ

Гимнастичари из Будве

Да се и уз веома оскудне услове за рад могу постигати изванредни резултати, показују пример јученика Основне школе „Стјепан Митров Љубишић“ који из године у годину све боље успевају, било је, тако да су се сада иза њих пласирали пионирки Титограда, Никшића и других грађских центара где постоје модерне физикултурне дворане, сале друштава „Партизан“ и друге погодности којима су пионери у Будви лишени.

Гимнастичари из ове школе се већ годинама налазе међу најбољима у Црној Гори. Било да се ради о екипном или појединачном такмичењу, не може се десити да по нека медаља не стигне у Будву. Тако је било и на недавном првенству Црне Горе одржаном у Котору, када су будванска пионирки постали најбољи у Републици, освојивши 110,50 бодова. Из њих су остали пионирки Никшића и Титограда, који су се такмичили као друштва „Партизан“, што значи да су њихове екипе биле састављене од најбољих појединача из неколико школа. Гимнастичари из Будве, ујесто физикултуре двоје ране, ајежбали су у стварју ученице са фотографијама првеница патосома без справе и неопходних речицата.

— Дигограђан и стрљив рад клуч је наших успеха, — каже Волко Пејаковић, наставник физичког васпитања у Основној школи у Будви. — Вола је рад је велика, радово се ајежба, а на тренингу се и обе, чак, у Радановиће.

Међу добријима треба издвојити најбоље. Прије десет година шампион Црне Горе био је Марко Симон. Марија Крута и Александра Јаблан сада су га обично замјениле.

Ове године истакли су се Божо Лазовић, Драгана Дејановић, Рајко Страхић и Срђан Станчић.

Стварне могућности показано тек када будемо имали податак о току школе и модерну физикултурну дворану, јер гимнастички тражи, поред континуирајућег рада, неопходне реквизите и, нарочито, добра времена.

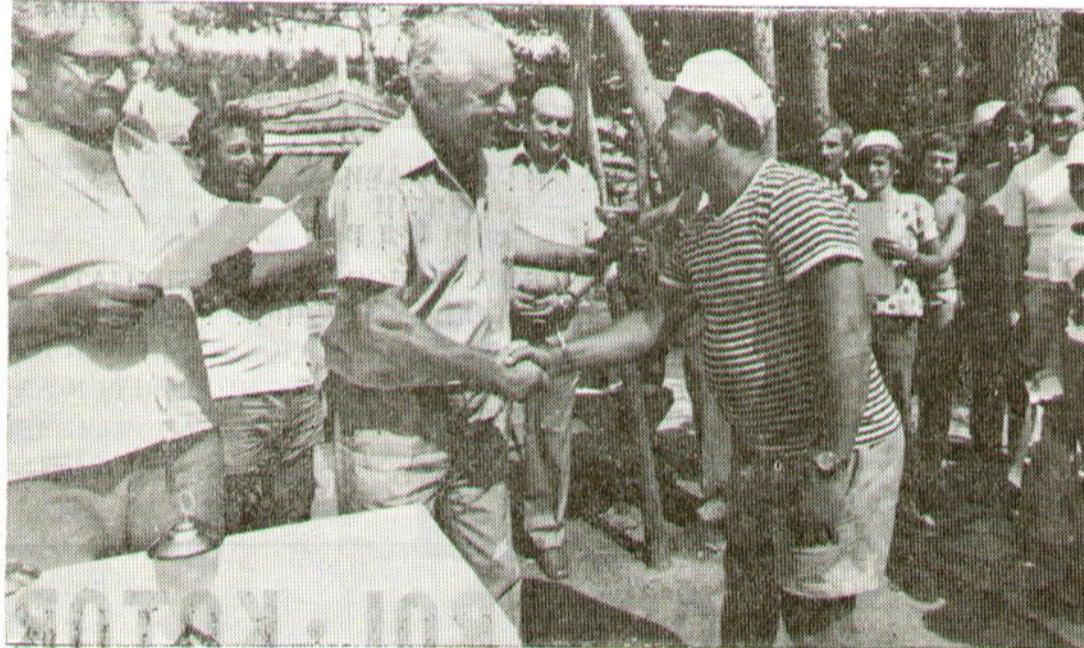
Будванска школа има и одличне атлетичаре. На недавно одржаним републичким кросу за млађе пионирке, екипе ове школе заузела је друго место. Весна Рајковић је у трци на 600 метара освојила право место у појединачној конкуренцији и

тако школи донијела још једну медаљу.

Поред Весне Рајковић, изванредан смисао показују Јулија Радоњић и Милица Васовић — истиче Пејаковић — и уколико би се с њима марљиво радило, постигло би одличне резултате.

Додајмо, на крају, да су пионирки ове школе који постижу изванредне резултате у гимнастичи и атлетици (на слици) веома добри ученици. Они на најбољи могући начин потврђују правило да спорт и школа могу заједно.

С. Г.

Рако Дулетић уручује награде најбољим такмичарима

Домаћин без медаља

На првенству Црне Горе у удичарењу из Барке и са обале, које је одржано у Будви 3. јула у организацији мјесног спорташког друштва а под покровитељством Општинског одбора СУВНОР, учествовале су екипе Будве, Башића, Тивта и Херцег-Новог са укупно 40 такмичара, који су били подијелени у пет сениорских и по четири омладинске и пионирске екипе. Првенство је одржано на подручју од школе Свети Никола до Трстена.

У екипном пласману прво место заузело је друштво, за спортиве на води „Рибар“ из Башића, а у појединачној конкуренцији најбољи је био Ратко Боројевић из Башића. Друго место припадао је друштву „Пагар“ из Тивта, а треће друштву „Луголе Грекалић“ из Херцег-Новог. Друштво за спортиве на води „Будва“, која је и организатор такмичења, заузело је четврто место.

Из омладинске екипе у појединачној конкуренцији био је најбољи Крсто Шканата („Пагар“). Друго место припало је Ивици Мунковићу из Херцег-Новог, треће Звонимиру Мрковићу из Тивта. У пионирској екипи прво место припало је Ненаду Спасићу („Луголе Грекалић“), друго Андреји Лазовићу („Рибар“), а треће је освојио Зоран Николић из Тивта.

Бријем за риболов није било најдејанлије, па је уловљено свега нешто преко једанаест килограма рибе. Претпоставља се да на овом подручју „оперишу“ динамиташи, који тамане рибу и њен млађ.

Победницима је пехаре уручио Рако Дулетић, председник Општинског одбора СУВНОР, који им је зажелио још боље резултате у будућим сусретима, а медаље и дипломе подијелио је Никола Баšковић, председник друштва за спортиве на води „Будва“.

В. Ракочевић

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ ◇ Уређује редакциони колегијум ◇ Главни и одговорни уредник Владимира Станишић ◇ Издавач: Општинска конференција ССРН Будва ◇ Адреса редакције: „Приморске новине“, Будва Телефон: 82-241 ◇ Број жирија рачуна: 20710-3-1800 код СДК Будва ◇ Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње ◇ Претпилата: Годишња 48; за иностранство двоструко ◇ Рукописи се не враћају

Развој физичке културе ускладити с друштвеним планом

На одвојеној сједници Вијећа удруженог рада измијењена је одлука о оснивању Самоуправне интересне заједнице за физичку културу, ради њеног усаглашавања са Законом о физичкој култури и самоуправним интересним заједницама физичке културе. Прописано је да ова заједница треба да планира и програмира развој физичке културе у складу с друштвеним планом општине, обезбеђује средства за финансирање дјелатности у области физичке културе и утврђује критеријуме за њено финансирање. Она, истака, треба да усаглашава програме носилаца активно-

сти и да даје предлоге и мишљења о питањима од значаја за развој физичке културе. Заједница даје и иницијативу за закључивање са моуправних споразума, а бри не се и о њиховом спровођењу у живот.

Средства за рад ове заједнице обезбеђују се из до-приноса из личног дохотка радника и радних људи који обављају пољопривредну, интелектуалну или непривредну дјелатност.. За њено финансирање служе и средства која друштвено-политичке заједнице усмјеравају за одређене намјене у области физичке културе, као и други приходи.

„МОГРЕН“ ЧЕТВРТИ, „ПЕТРОВАЦ“ ОСТАО У ЛИГИ

Четвртог јула завршено је овогодишње првенство у Црногорској лиги. Наши представници „Могрен“ и „Петровац“ изборили су врло добар пласман: Будвани су заузели четврто место са 34 бода, док су се Петровчани са 30 освојених бодова пласирали у средини табеле.

„Могрен“ је сјајним играма у јесењем дијелу и пројењњем формом у наставку заузео високо четврто место што представља највећи испуње у досадашњем раду овог ста-рот спорктог колективи.

„Петровац“ се у наставку првенства борио за опстанак али је сјајним играма у финишу изборио пласман у средини табеле. Г.

ЗДРАВСТВЕНО ПРОСВЕЋИВАЊЕ

Болови у крстима и исхрана

МИЛИОНИ љУДИ ШИРОМ СВИЈЕТА паде од болова у костијама и зглобовима, а стотине хиљада њих приковани су за постельју. Тако се може рећи да костоболја представља огроман проблем и у медицинском и у социјално-економском погледу. Њени узроци могу бити различити, чак, она може да има и директне везе са исхраном.

Од костоболја најчешће оболијевају особе између 40 и 60 година старости. Оболењима су подложнији лица која се мало крећу и обилно хране. Јер један од узрочника костоболја јесте поремећај размјене, тзв. пурине у организму. То су материје које садрже азот, а улазе у састав свих ћелија. Предомај пурине у организму као финалини продукт ствара се мокраћна киселина, а, када наступи поремећај у размјени пурине, мокраћна киселина се слабије излучује. Њене соли, у виду идличастих кристала, стварају тврде чвориће разне величине који се талоže у ткивима, и то најчешће у ситним зглобовима прстију на рукама и ногама.

С обзиром на чињеницу да се у организму уносе исхраном, потребно је избегавати ону врсту хране која садржи у себи много пурине. У јеловнику болесника од костоболја количина пурине не смије прелазити 150 милиграма дневно, док у оброју здравог човјека може да садржи и до 800 милиграма.

Највише пурине садржи мозак, јетра, бубрежи, пржено и печено месо, пржена риба, месне супе, рибља чорба, спанаč, грашак, пасуљ лећа, јак чај, кафа и какао. Фазовој костоболје „помаже“ и алкохол, а нарочито пиво и вино.

Дозвољава се, за истхрану кувано месо и риба, јер се из меса и рибе у току кувања ослободи 50% пурине и пређе у чорбу. Зато се чорбе не препоручују, али исто тако мора бити ограничено и конзумирање куваног меса и рибе. Пржено месо и риба забрањују се због тога што у њима пурини остају „недирнути“. Особе које паде од костоболје, или које су склоне оболењима те врсте треба да избегавају и разне врсте зачина, као и деликатесне производе — слаткише, чоколаде и бомбоне — јер ове материје јако побуђују вегетативни нервни систем. Добро је пити што више течности, јер она потпомаже избацање мокраћне киселине из организма. Препоручује се више црни него бијели хљеб, затим купус, карфиол, кромпир, зелена салата, а у првом реду млијеко, кисело-млијечни производи, сир и воће, јер у њима нема пурине. Воће посебно, јер је богато витаминима који помажу расправљању и избацању мокраћне киселине из организма.

Др Војислав ФРАНИЧЕВИЋ